

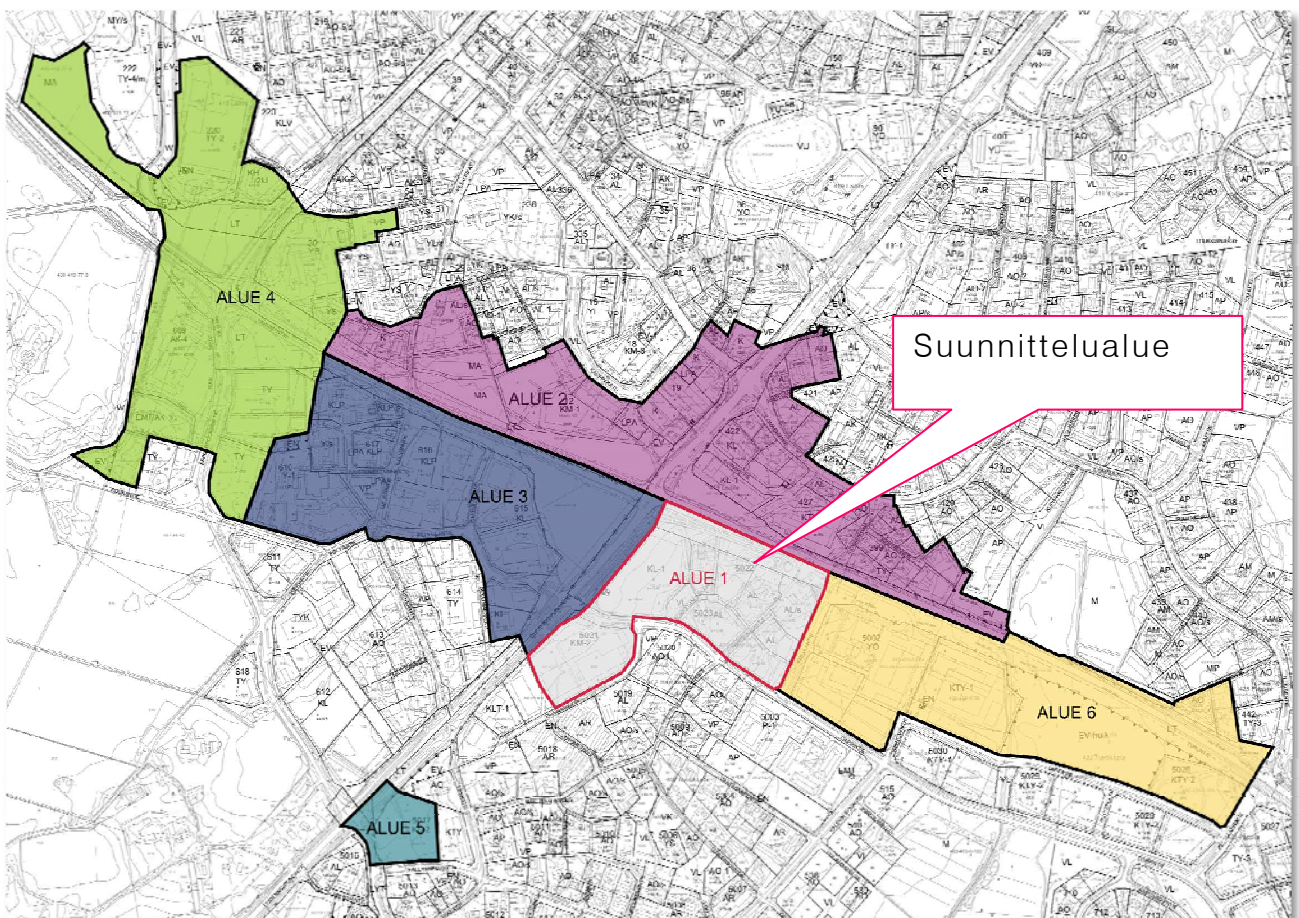

LAITILAN KAUPUNKI

Valtatien 8 parantamiseen liittyvät asemakaavan muutokset, alue 1

HARTIKKALAN KORTTELEIDEN 5021, 5022 JA 5023

ASEMAKAAVAN MUUTOS

KAAVASELOSTUS 30.8.2021

Vastaa 30.8.2021 päivättyä kaavaehdotuskarttaa

Arkk.tsto Anna-Liisa Nisu

1 PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

1.1 Tunnistetiedot

Kaupunki:	Laitilan kaupunki
Kaupunginosa:	419 Laitila, 402 Hartikkala
Korttelit /Tilat:	Asemakaavan muutos koskee osaa korttelista 5021, kortteleita 5022 ja 5023 sekä niihin liittyviä virkistys-, erityis- ja katualueita ja maantien aluetta.
Kaavan nimi:	Hartikkalan kortteleiden 5021 5022 ja 5023 asemakaavan muutos
Kaavan laadittutaja :	Laitilan kaupunki Keskuskatu 30, PL 25, 23801 Laitila puhelinvaihe 02 85 011 Yhteyshenkilöt: Maankäyttöinsinööri Mika Palmulaakso Tel. 050 518 2071 Email: mika.palmulaakso@laitila.fi Tekninen johtaja Mika Raula Tel. 0500 596 127 email: mika.raula@laitila.fi
Kaavan laatija:	Arkkitehtitoimisto Anna-Liisa Nisu Väinö Auerin katu 7 D TT2, 00560 Helsinki Tel. 045-110 9193, email: nisu.anni@saunalahti.fi

Vireilletulokuulutus: 8.2.2019

Laitilan kaupunginhallituksen hyväksyminen: ...

Laitilan kaupunginvaltuuston hyväksyminen: ...

Voimaantulokuulutus:

SISÄLLYSLUETTELO

1 PERUS- JA TUNNISTETIEDOT	1
1.1 Tunnistetiedot	1
2 TIIVISTELMÄ	3
2.1 Kaavaprosessin vaiheet	3
2.2 Asemakaava	3
2.3 Asemakaavan toteuttaminen	4
3 LÄHTÖKOHDAT	4
3.1 Selvitys suunnittelualan oloista	4
3.1.1 Alueen yleiskuvaus	4
3.1.2 Luonnonympäristö	4
3.1.3 Rakennettu ympäristö	5
3.1.4 Maanomistus	13
3.2 Suunnittelutilanne	13
3.2.1 Kaava-aluetta koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset	13
4. ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET.....	18
4.1 Asemakaavan suunnittelun tarve.....	18
4.2 Suunnittelun käynnistyminen ja sitä koskevat päätökset	18
4.3 Osallistuminen ja yhteistyö	18
4.3.1 Osalliset.....	18
4.3.2 Vireille tulo	19
4.3.3 Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettely	19
4.3.4 Viranomaisyhteistyö	19
4.4 Asemakaavan tavoitteet	20
4.4.1 Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet	20
4.5 Asemakaavaratkaisun vaihtoehdot ja niiden kuvaus.....	21
4.5.1 Kaavaluonnos nähtävillä 4.2. – 5.3.2020	21
4.5.2 Kaavaehdotus nähtävillä 9.4. – 10.5.2021	22
5 ASEMAKAAVAN KUVAUS.....	23
5.1 Kaavan rakenne.....	23
5.1.1 Mitoitus.....	23
5.2 Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteuttaminen	23
5.3 Aluevaraukset	23
5.3.1 Korttelialueet.....	23
5.3.2 Muut alueet	24
5.4 Kaavan vaikutukset.....	25
5.4.1 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön.....	25
5.4.2 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön	27
5.4.3 Sosiaaliset vaikutukset	27
5.4.3 Ilmastovaikutukset	28
5.5 Ympäristön häiriötekijät	29
5.6 Kaavamerkinnot ja -määräykset	29
5.7 Nimistö.....	29
6 ASEMAKAAVAN TOTEUTUS.....	30
6.1 Toteutusta ohjaavat ja havainnollistavat suunnitelmat.....	30
6.2 Toteuttaminen ja ajoitus.....	30
6.3 Toteutuksen seuranta	30

LIITTEET

- 1 Ote voimassa olevasta asemakaavasta korttelien 5022 ja 5023 alueella.
- 2 Ote voimassa olevasta asemakaavasta korttelin 5021 alueella.
- 3 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma.
- 4 Kaavaluonnosvaiheen vastineet.
- 5 Maisemallisia vaikutuksia.
- 6 Rakennusinventoinnin täydennys, 2021.
- 7 Tilastolomake
- 8 Kaavaehdotusvaiheen vastineet
- 9 Kaavaehdotuskartta tiesuunnitelmalla A4

2 TIIVISTELMÄ

2.1 Kaavaprosessin vaiheet

Valtatien 8 tiesuunnittelu käynnistyi kesällä 2017. Asemakaavan muutoksen laatiminen aloitettiin alkuvuodesta 2019 Laitilan kaupungin aloitteesta.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (laadittu 28.1.2019, tarkennettu 21.10.2019) on ollut nähtävillä viireilletulon kuulutuksen päivästä 8.2.2019 lähtien. Aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu pidettiin 16.10.2019 Varsinais-Suomen ELY-keskuksessa.

Kaavaluonnosaineisto asetettiin nähtäville kaupunginhallituksen päätöksellä 27.1.2020 § 21 luonnosvaiheen kuulemista varten 4.2. – 5.3.2020 väliseksi ajaksi. Kaavaluonnoksesta jätettiin 3 huomautusta, lausunto saapui Varsinais-Suomen Liitolta, Varsinais-Suomen ELY -keskukselta ja Varsinais-Suomen alueelliselta vastuumuseolta. Kaavaluonnosvaiheen palautteeseen on laadittu vastineet (LIITE 4). Kaavasunnitelmaan on tehty muutoksia, muutoksia on kuvattu kohdassa 4.5.1.

Kaavaehdotuksen nähtäville asettamisesta kuulutettiin 7.4.2021 ja aineisto oli nähtävillä ehdotusvaiheen kuulemista varten 9.4.-10.5.2021.

2.2 Asemakaava

Asemakaavan muutoksella valtatiealuevarausta (LT-alue) laajennetaan Hartikkalan alueelle 15 – 20 metrin laajuudelta. Liikennealueen alle jäävät Harrilan asuinrakennus, Alinen –Perheentuvan pihapiiri ja Kreulan pihapiiristä valtatiealueen puoleinen osa. Valtatiealueeseen Kreulan pihapiiriin kohdalle tullaan rakentamaan melueste, meluesteen yläreuna 8,5 m valtatiealueen tasausviivasta. Voimassa olevan asemakaavan korttelin 5022 kohdalla oleva meluntorjuntamerkintä 70 dBA poistetaan. Edellisestä vuoden 2012 tiesuunnitelmasta poiketen Kreulantietä ei tulla yhdistämään ylikulkusillalla Ilomäenkujaan.

Keskeiset muutokset asemakaavassa:

- muutokset maantien aluevaraukseen (LT). LT -alueelle tullaan toteuttamaan kevyen liikenteen väylä valtatiealueen eteläpuolelle Turun suunnassa Winnovan alueelle asti sekä molemmille puolille kantatietä.
- muutokset AL-korttelialueiden rajauksiin Isokartanonkujan ympäristössä. Isokartanonkujan linjausta muutetaan ja nimi muutetaan Isokartanontieksi.
- Korttelin 5032 tontit 2 ja 3 (Kreula, Lohimäki) on osoitettu asuin- ja liikerakennusten korttelialueeksi, jolla ympäristön ominaispiirteet säilytetään (AL/s).
- Korttelissa 5031 ulkoseinän ääneneristysvaatimus valtatiealueen puolella 30 dBA.
- Isokartanontien viereinen puistoalue poistetaan ja muodostetaan suojaviheralue (EV/k) korttelin 5022 ja 5031 väliin. Suojaviheralueen kautta ohjataan kulkuyhteys (pp/t) liityntäpysäköintipaikalle (LP-1) ja kevyen liikenteen yhteys (pp) liityntäpysäköintialueen ohitse.
- Alueella oleva kiinteä muinaisjäänös Hartikkalan kellari on osoitettu muinaismuistolailalla rauhoitettuksi (sm).
- Arkeologisessa selvityksessä (Maanala 2019) alueelta kartoitettiin historiallisen ajan kiinteä muinaisjäänös Hartikkalan kylätontti. Kaavamuutoksessa muinaisjäänösalueeksi määritetyn alueen koillisosa, jossa uusjakokartan mukaan pihapiiriin rakennukset sijaitsivat (ks. Arkeologinen raportti s. 6), muodostetaan puistoalueeksi (VP-1/s) ja osoitetaan suojeltavaksi (sm). VP-1/s -alueen lounaislaitaan on osoitettu kevyen liikenteen yhteys, jonka rakentaminen edellyttää muinaisjäänösselvityksen tekoa (s-1).Kylätontin lounaisosa osoitetaan AL-1 - korttelialueeksi, jolla s-1 -merkinnällä osoitetulla alueella rakentaminen edellyttää muinaisjäänösselvityksen tekoa.
- Hartikkalantien katualue jatkettaen LT- alueelle asti, johon muodostetaan kääntöpaikka. Kevyen liikenteen yhteys Hartikkalantelta Kreulantielle poistetaan.
- Korttelialueen KL-1 rajausta muutetaan ja merkinnän sisältöä tarkennetaan.
- Korttelin 5021 korttelimerkintä KM-2 muutetaan KL-2:ksi, vähittäiskaupan suuryksikön uusi raja on 4000 k-m² (aikaisemmin 2000 k-m², vrt. Maankäyttö- ja rakennuslaki 71 a §). Korttelialueen rajaukseen on tehty pieniä muutoksia.

Kaavamuutoksella muodostetaan :

- Asuin- ja liikerakennusten korttelialueita (AL/s, AL-1).
- Liikerakennusten korttelialueita (KL-1, KL-2)
- Puistoalue (VP-1/s), suojaviheralue (EV/k).
- Kiinteän muinaisjäänöksen alue (sm), osa-alue, jolle rakentaminen edellyttää muinaisjäänösselvityksen tekoa (s-1)
- Yleinen pysäköintialue (LP-1).
- Maantien alue (LT). LT-alueelle jäävät kulttuurihistoriallisesti arvokkaat rakennukset tulee dokumentoida ennen rakennusten purkamista (Purettava rakennusmerkintä). Suojelumerkinnot poistetaan Harrilan päärakennukselta ja Kreulan kivinavetalta.
- Katualueita
- Melun torjuntaa koskeva kaavamääräys LT-alueelle Kreulan pihapiiriin kohdalle.

3.1.3 Rakennettu ympäristö

Yhdyskuntarakenne

Kantatie 43 ja valtatie 8 erottavat Hartikkalan alueen omaksi kaupunginosakseen. Tällä hetkellä valtatielle on katuliittymiä, kuten mm. Hartikkalantie, mutta alueelle saavutaan pääasiassa kuitenkin Garpintien ja kantatien liittymästä. Garpintie on keskeinen kokoojkatu alueella, sen varteen on rakennettu mm. Winnovan yrityskeskus ja Tokmannin tavaratalo. Perheentuvantien varren alue etelämpänä on työpaikka-alueita, Hartikkalantien ympäristö on vanhaa asuinalueita.

Kaupungin ydinkeskusta on Keskuskadun varrella. Liiketoiminta on kuitenkin laajentunut 2000-luvulla lähelle valtatiä 8; Kauppakadun ympäristöön, Meijerin alueelle kantatien varteen ja kantatien ja Garpintien risteuksen tuntumaan.

Kaupunkikuva/Taajamakuva/Maisemakuva

Hartikkalan alueella on omakotitaloja ja entisiä maatilatalouskeskuksia, alue on väljä ja vihreä, alueella on puustoa sekä pihapiirien välissä peltolaikkuja. Kantatien viereistä peltoaluetta reunustaa kookas kuusiaita entisen Kruununvoudintalon kohdilla. Ympäristö on säilynyt pitkään historiallisen luonteensa mukaisena. Kantatien varren alue Garpintien eteläpuolella on työpaikka- ja liikerakennusten aluetta, rakennuskanta on kookkaampaa.

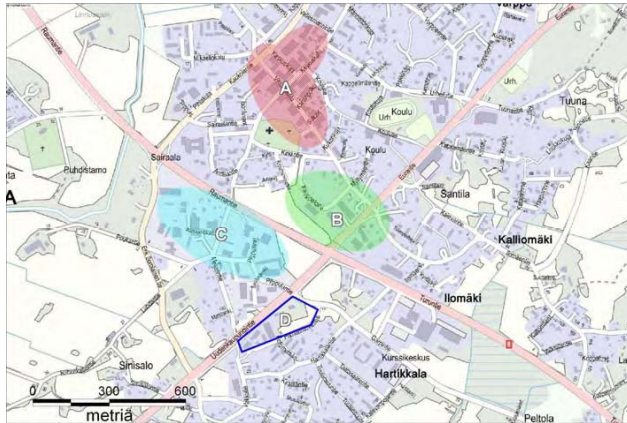
Viistokuva koillisesta vuodelta 2009, suunnittelualue rajattuna pisteviivalla. Valtatien tasoa tullaan viemään alaspäin kalliioleikkaukseen ja valtatie ramppi ja kevyen liikenteen väylä tullaan rakentamaan nykyisen valtatie eteläpuolelle, kuvassa tumman sininen katkoviiva osoittaa suurin piirtein valtatie liikennealueen tulevan reunan. (Viistokuva: Laitilan kaupunki).

Asuminen

Hartikkalan alueella on omakotiasutusta ja entisiä maatilatalouskeskuksia. Garpintien eteläpuolella on rivitalo- ja omakotiasutusta.

Palvelut, työpaikat ja elinkeinotoiminta

Garpintien ja kantatien risteyksessä on Tokmannin tavaratalo, ja kauempana Garpintien varrella on Winnovan yrityskeskus. Perheentuvantien päässä on mm. LVI-liike, autokorjaamo ja nosto-ovia valmistava yritys. Päivittäistavara-kaupat sijaitsevat pääasiassa ydinkeskustan puolella, valtatie pohjoispuolella.

Laitilan kauppalpalvelujen alueet:

A: Laitilan kaupallinen keskus,
B: Uudempi kaupan alue, jolle on siirtynyt toimijoita vanhan keskustan alueelta.
C: Raskaamman, tilaa vievän kaupan ja teollisuuden aluetta, alueella toimii tavaratalo Hong Kong ja rengas- ja varaosaliikkeitä.
D: Alue sijaitsee em. kaupan alueiden tuntumassa, se voidaan ajatella sekä vt8:n eteläpuolisen teollisuuden ja kaupan alueen (C) että Kauppakadun market-alueen (B) laajennukseksi.

(Entrecon Oy 2008/ Lausunto kaupallisista vaikutuksista). **Virkistys**

Voimassa olevassa asemakaavassa on pieni puistoalue suunnitellun Isokartanonkujan yhteydessä. Valtatie, kantatie ja Garpintie on varustettu kevyen liikenteen väylällä.

Liikenne, valtatie 8 tiesuunnitelma

Valtatie 8 on Turusta Liminkaan johtava valtatie, joka kuuluu Suomen päätieverkkoon ja on yksi tärkeimmistä tavaraliikenteen yhteyksistä Lounais-Suomessa. Valtatie 8 kuuluu myös suurten erikoiskuljetusten tavoiteverkkoon (SEKV). Tiesuunnitelmassa valtatielle toteutetaan eritasokiertoliittymä valtatie ja kantatien risteykseen ja tasoliittymät valtatieltä poistetaan. Valtatien tasoa lasketaan alemmaksi, Hartikkalan alueen kohdalla tasoon +14,40 - +15,50. Eritasokiertoliittymän sillan korkotasoa tulee olemaan noin tasossa + 21,7.

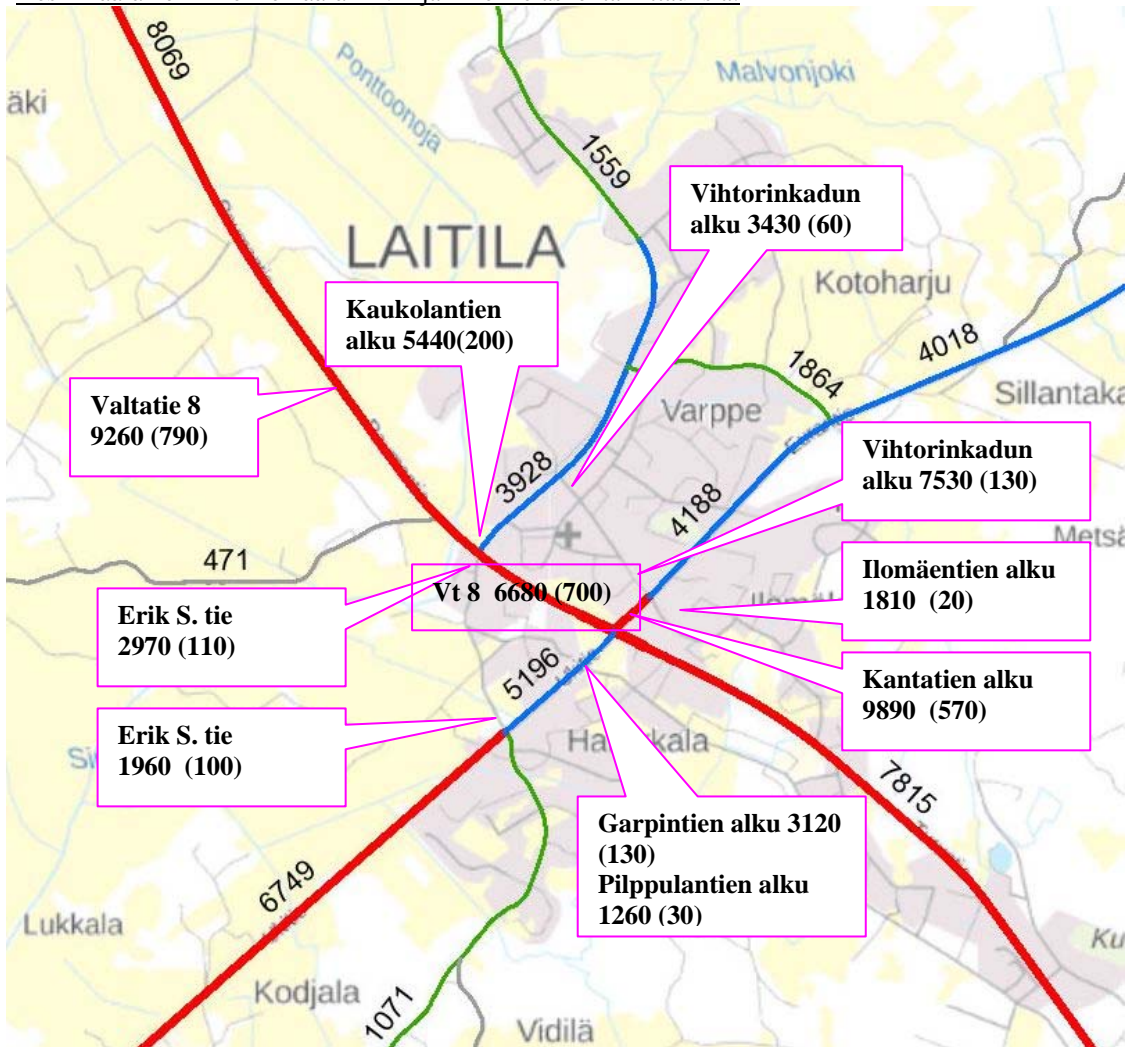

Valtatien muutossuunnitelma, luonnos 2019 (Pöyry Oy).

Yleisesti:

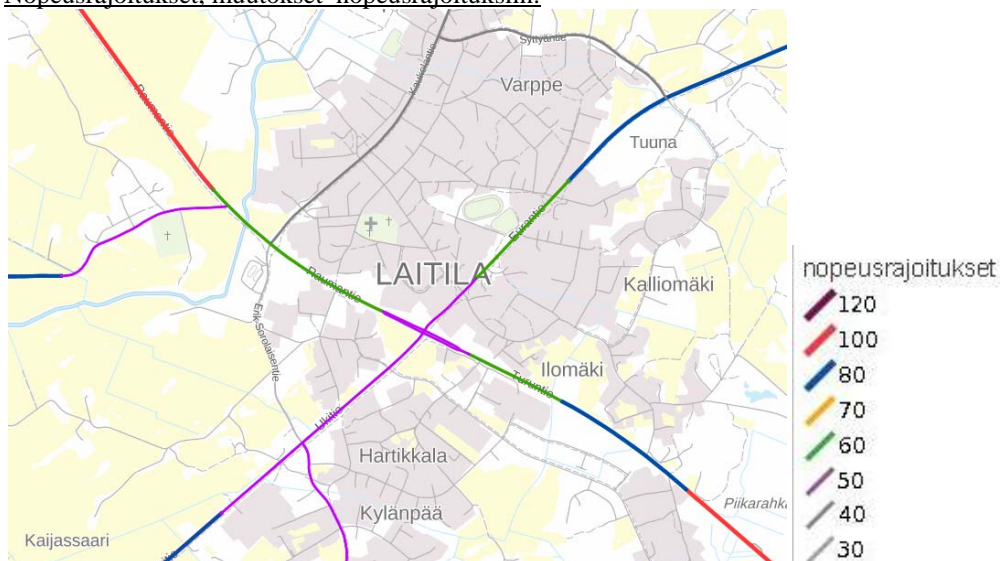
- kantatie varustetaan kolmella kiertoliittymällä.
- valtatie linjaus pysyy entisenkaltaisena, mutta paikka siirtyy hieman nykyisestä etelään päin.
- valtatie varustetaan keskikaiteella.
- eritasokiertoliittymän lisäksi toteutetaan Meijerin risteyssilta ja pohjoinen risteyssilta Kaukolantien ja Erik Sorolaisen tien liittymien kohdalle, pohjoinen risteys varustetaan suuntaistasoliittymän pohjoisen suuntaan.

Keskimääräinen liikennemäärä KVL ja liikennelaskentamittauksia:

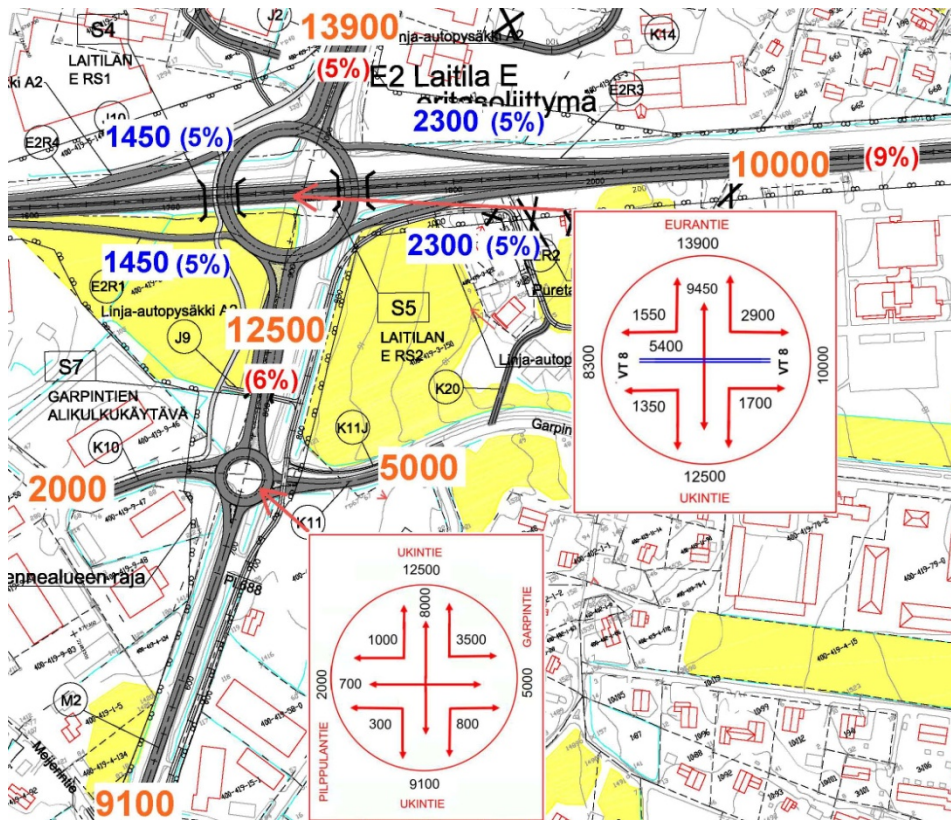
Kuvassa nykyiset liikennemäärät KVL 2018 (vayla.fi). Karttakuvaan on lisätty liikennelaskennan tuloksia vuodelta 2017, suluissa raskaan liikenne osuus. (Pöyry Oy)

Nopeusrajoitukset, muutokset nopeusrajoituksiin:

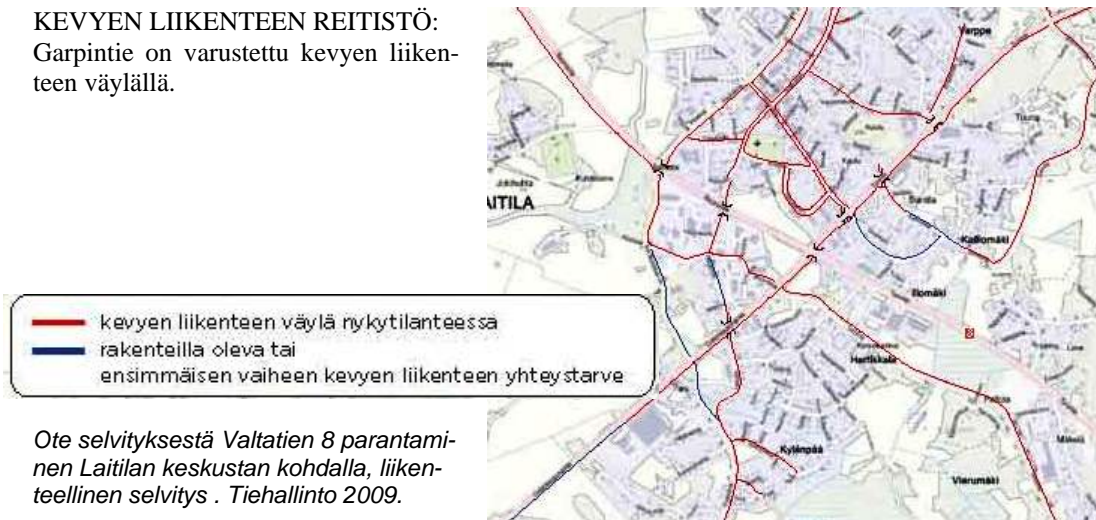
Kuvassa nykyiset nopeusrajoitukset. Tiesuunnitelma: Valtatiellä nopeusrajoitus nousee 80 km/h ja 100 km/h nopeusrajoituksen alku valtatiellä siirtyy nykyistä kauemmaksi sekä idässä että lännessä. Kantatiellä säilyy nopeusrajoitus 50 km/h. (Karttaote: maanmittauslaitos).

Liikenne-ennuste vuodelle 2040 (KVL)/ Pöyry Oy:

Tiesuunnitelman laadinnan yhteydessä on tehty liikennemäärän ennuste (KVL) vuodelle 2040 eritasoristeykset toteutettuina (Pöyry Oy). Raskaan liikenteen osuus on ilmoitettu prosentteina. Sinisellä ajosuuntakohtainen liikennemäärä. Garpintien keskimääräisen liikennemäärän on arvioitu nousevan 3120 → 5000 ajon/vrk.

KEVYEN LIIKENTEEN REITISTÖ:
Garpintie on varustettu kevyen liikenteen väylällä.

Ote selvityksestä Valtatien 8 parantamisen Laitilan keskustan kohdalla, liikenteellinen selvitys. Tiehallinto 2009.

JOUKKOLIIKENNE: Valtatien parantamissuunnitelman mukaan linja-autopysäkki sijoitetaan Hartikkalan kohdalla valtatie rampin viereen ja kantatien varrelle Meijerin alueen puolelle.

ERIKOISKULJETUKSET: Valtatie erikoiskuljetusten reitiksi Laitilan keskustan kohdalla on suunniteltu rinnakaistieyhteyttä Garpintie - Uudenkaupungintie - Erik Sorolaisentie - pohjoiset suuntais- tasoliittymät - valtatie. Erikoiskuljetusreitien osalta jatkosuunnittelussa huomioidaan reunakiveysten korkeudet ja viisteet, liikennemerkkien sijainnit ja mahdolliset irroitustarpeet sekä valaisinylväiden ja portaalien sijoitukset.

Rakennettu kulttuuriympäristö

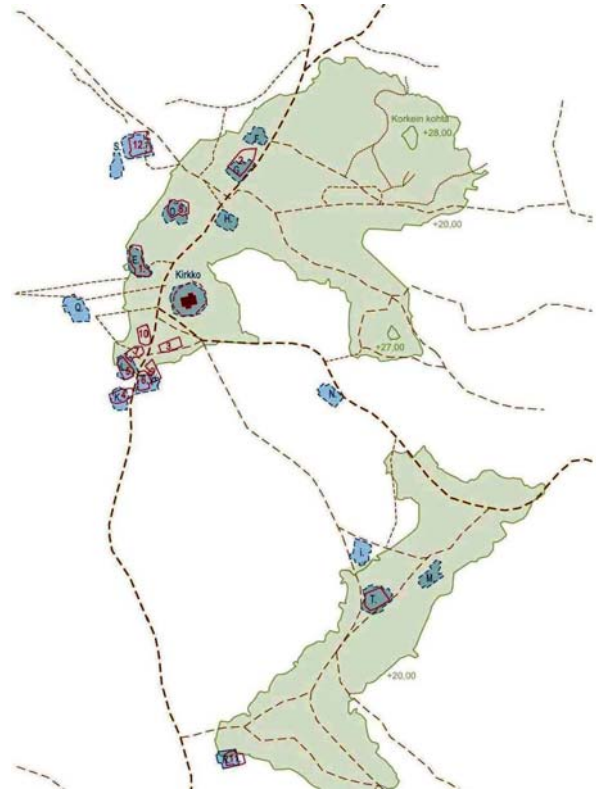
Hartikkalan alueella on pitkä kulttuurihistoria. Mäellä on sijainnut Hartikkalan yksinäistalo, josta Kenttälän asuin kiinteistö on lohkaistu. Kenttälän pihapiirin asuinrakennus on peräisin 1800-luvun alusta. Hartikkalantien päässä valtatie vieressä on Kreula ja siitä länteen valtatie vieressä Alinen-Perheentupa, jotka kuuluvat Laitilan kylän kantataloihin. Garpintien lähellä oleva lato kuuluu Alinen-Perheentuvan kantataloon.

Alinen-Perheentuvan pihapiirin länsipuolella on Harrilan asuinrakennus, joka on entinen kruununvouti Johannes von Schantzin asuinrakennus, rakennus on siirretty paikalleen 1800-luvun puolivälissä Hinnerjoen Korven kylästä (*Laitila 1900-luvulla; Alifrosti, Vehmas*). Hartikkalantien varrella on entinen kaupparakennus, joka on nyt asuinrakennuksena.

Hartikkalantie on ollut aikoinaan vanhaa Turuntietä ja Uudenkaupungintietä yhdistävä poikittainen tieyhteys. Hartikkalasta johti ns. Kruununvoutintie keskusta kirkon luokse, tiestä on säilynyt vain lyhyt tieosuus kirkon luona, Kirkkotien ja S-marketin välisellä alueella. Varsinais-Suomen maakuntamuseo on inventoinut v. 2008 kiinteistöt: Alinen-Perheentupa (400-419-0003-0150), Harrila (400-419, 0003-0121) ja Kenttälä (400-402-0001-0006)., inventointitiedot ovat museokeskuksen informaatioportalissa (MIP).

Viereisessä kartassa kantatalojen sijainti: punaisella vuoden 1768 tilanne ja sinisellä isojaon aikaiset kantatalojen sijainnit.

Kartan vaalean vihreät alueet kuvaavat Laitilan keskustan maaston +20 korkotasoa ylempänä olevia alueita, katkoviivat vanhoja tieyhteyksiä.

Harrila (400-419-3-121)

Rakennettu v. 1850. Rakennushistoriallisesti, historiallisesti ja ympäristöllisesti arvokas. Paikallisesti arvokas.

Alinen Perheentupa (400-419-3-150)

Perheentuvan kantatalo jaettu 1827 Aliseen ja Yliseen Perheentupaan. Rakennusryhmään kuuluu asuinrakennus (v.1800/ 1900) , navetta ja lato (1900-l. alku). Inventoinnissa asuinrakennus on arvioitu rakennusperinteisesti arvokkaaksi. Koko pihapiiri on historiallisesti ja ympäristöllisesti arvokas.

Kenttälä (400-402-1-6)

Lohkottu Hartikkalan tilasta 1929. Asuinrakennus on rakennettu 1800-luvun alussa. Pihapiirissä on kaksi ulkorakennusta samalta ajalta. Pihapiiri on historiallisesti ja ympäristöllisesti arvokas.

Kreula (400-419-6-100) ks. LIITE 6

Kreula on yksi Laitilan kylän kantataloista, se sijaitsi 1768 kartan mukaan kirkon lähiympäristössä, Pilppulan vieressä. Isojaon yhteydessä Kreula siirrettiin Hartikkalaan.

Kreulan asuinrakennus. Kivinavetta jää valtatie alle, myös oikean puoleisessa kuvassa näkyvän piharakennuksen puinen osa jää valtatie alle, etelän puoleinen päätyosa on sementtitiiltä, tiilet ovat profiloituja.

Lohimäki 400-419-6-52 ks. LIITE 6

Kreulan tilasta lohkaistulle palstatilalle on rakennettu vuonna 1960 SOK:n tyyppipiirustuksien myymälä ja asuinrakennus. Rakennus on 2000-luvun alussa muutettu kokonaan asuinkäyttöön ja rakennusta on laajennettu lounaaseen päin.

Muinaismuistot

Alueelle tehtiin arkeologinen inventointi (Ville Laakso, Maanala Oy 8.11.2019) liittyen valtatie-suunnitteluun. Alueelta kartoitettiin historiallisen ajan kiinteä muinaisjäännös Hartikkalan yksinäistalon kyläntontti. Asuinpaikka periytyy keskiajalta ja on autoitunut 1900-luvun puolivälin vaiheilla. Laitilan keskustan ja sen ympäristön osayleiskaavaan muinaisjäännökseksi merkityn kellarikohteen Hartikkala kellari (SM 55) todettiin liittyvän historiallisen ajan asuinpaikkaan.

Arkeologisen selvityksen tutkimusalue (vihreänä) ja kiinteän muinaisjäännöksen alue (punainen raja-
us).kellari sijoittuu punaisen rajauksen sisäpuolelle.

Tekninen huolto

Alue on kunnallisteknisen verkoston piirissä. Hulevesiviemäriverkosto ei ulotu alueelle, mutta sitä on suunniteltu laajennettavaksi Garpintien ympäristöön.

Puhdas vesi: (Laitilan kaupunki/vesihuoltolaitos)

Viemäriverkosto: (Laitilan kaupunki/vesihuoltolaitos) Jätevedet johdetaan Laitilasta siirtoviemäriellä Uuteenkaupunkiin. Vakka-Suomen Vesi käsittelee jätevedet Hápönniemen jätevedenpuhdistamolla.

Kaukolämpö (Laitilan Lämpö Oy): Kaukolämpöverkkoa on rakennettu Garpintien ja Kreulantien yhteyteen, sekä Uudenkaupungintien vieressä ja siitä Kotometsänrinteelle.

Sähköverkko (Vakka-Suomen voima Oy): Sähköverkko on rakennettu alueelle maakaapelointeina.

Ympäristönsuojelu ja ympäristöhäiriöt

Liikennemelu: Meluntorjuntaa ohjaavat Suomessa Valtioneuvoston päätöksen VNp 993/1992 mukaiset melutason ohjearvot, jossa A-painotetut keskiäänitasot (L Aeq) saavat olla enintään:

Ulkona:

L Aeq, klo 7-22

L Aeq, klo 22-7

Asumiseen käytettävät alueet, virkistysalueet taajamissa ja niiden välittömässä läheisyydessä sekä hoito- ja oppilaitoksia palvelevat alueet	55 dB	45 -50 dB 1) 2)
Loma-asumiseen käytettävät alueet, leirintä- alueet, taajamien ulkopuoliset virkistysalueet ja luonnonsuojelualueet	45 dB	40 dB 3) 4)

1) Uusilla alueilla on melutason yöohjearvo kuitenkin 45 dB.

2) Oppilaitoksia palvelevilla alueilla ei sovelleta yöohjearvoa.

3) Yöohjearvoa ei sovelleta sellaisilla luonnonsuojelualueilla, joita ei yleisesti käytetä oleskeluun tai luonnon havainnointiin yöllä.

4) Loma-asumiseen käytettävillä alueilla taajamassa voidaan kuitenkin soveltaa asumiseen käytettävien alueiden ohjearvoja.

Sisällä:

L Aeq, klo 7-22

L Aeq, klo 22-7

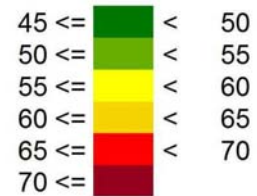
Asuin-, potilas- ja majoitushuoneet	35 dB	30dB
Opetus- ja kokoontumistilat	35 dB	-
Liike- ja toimistohuoneet	45 dB	-

Hartikkalan alueelle kohdistuu meluhäiriöitä sekä valtatieltä 8 että kantatieltä 43. Tiesuunnittelun yhteydessä on laadittu meluselvitys (Pöyry Finland Oy, 2019). Alla olevissa kuvissa on esitetty melualueiden laajuus nykytilanteessa sekä ennustetilanteessa v. 2040 melusteiden kanssa. Melumallinnus on laadittu keskimääräiselle liikennemäärälle, mallinnuskorkeus on 2 m, mallinnusverkon tiheys 5 m x 5 m.

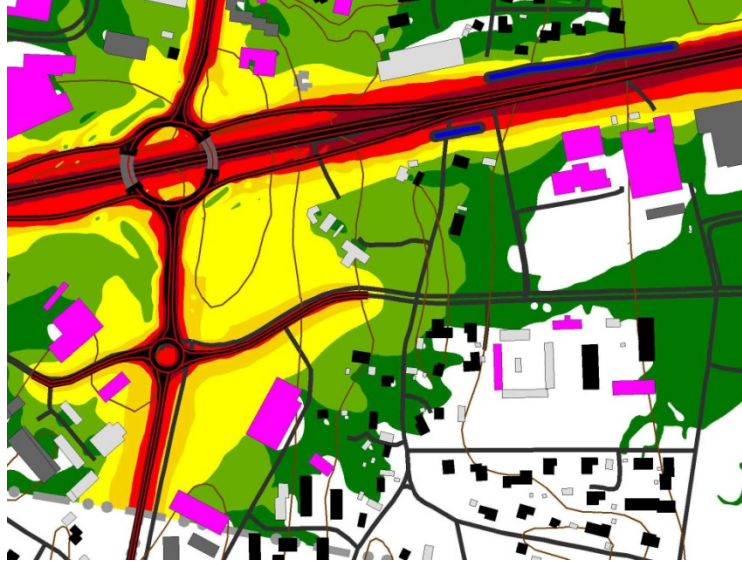
PÄIVÄAJAN (klo 07- 22) MELUMALLINNUS:

Keskiäänitaso LAeq [dB(A)]

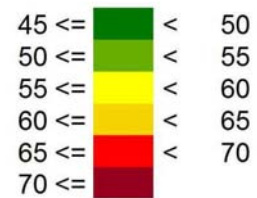

Nykytilanne: Päiväajan keskiäänitaso, pohjautuen v. 2017 liikennelaskelmiin /Pöyry Oy

Meluseinä/kaide

Keskiäänitaso LAeq [dB(A)]

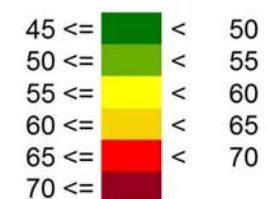

Ennustetilanne: Päiväajan keskiäänitaso, pohjautuen liikenne-ennusteeseen, meluesteet toteutettuina. (KVL) /Pöyry Oy

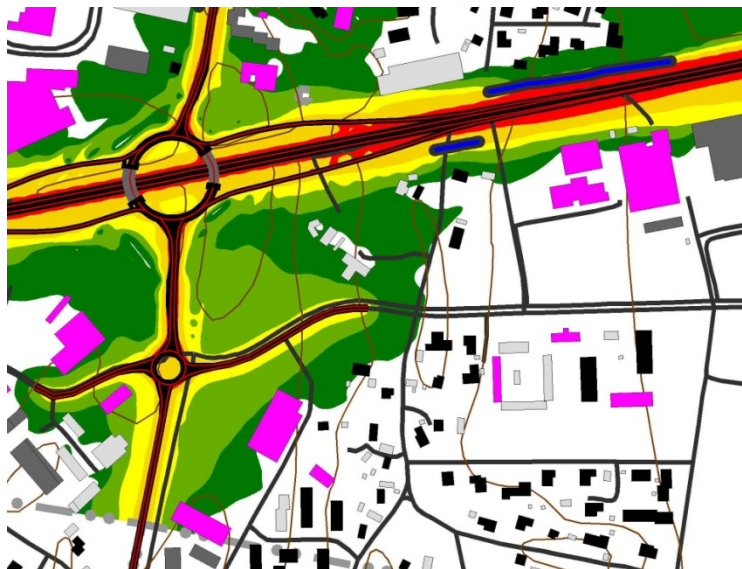
YÖAJAN (klo 22-07) MELUMALLINNUS:

Keskiäänitaso LAeq [dB(A)]

Nykytilanne: Yöajan keskiäänitaso, pohjautuen v. 2017 liikennelaskelmiin /Pöyry Oy

Keskiaänitaso L_{Aeq} [dB(A)]

45 ≤		<	50
50 ≤		<	55
55 ≤		<	60
60 ≤		<	65
65 ≤		<	70

— Meluseinä/kaide

Ennustetilanne: Yöajan keskiäänitaso, pohjautuen liikenne-ennusteeseen, melusteet toteutettuina. (KVL)/Pöyry Oy

Hartikkalan alueen kohdalla meluntorjuntatoimenpiteenä on suunniteltu rakennettavaksi meluseinä valtatie ja sen viereen tulevan kevyen liikenteen väylän väliin Kreulan pihapiirin ja Hartikkalantien päätteen kohdalle.

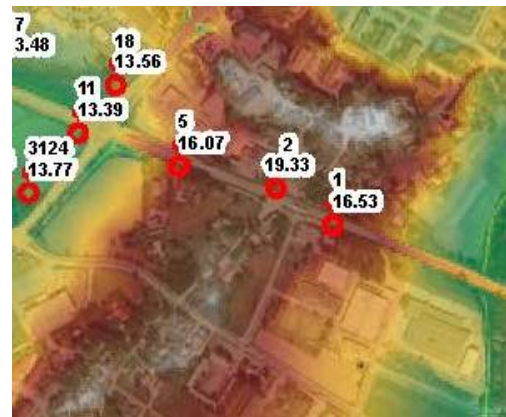
Pohjavesi

Selvityksessä tiesuunnitelman toteuttaminen tulee aiheuttamaan pohjaveden alenemaa Hartikkalan kohdalla. (Vt8 parantamisen pohjavesivaikutusten arviointi numeerisen virtausmallin avulla, 15.8.2019, Pöyry Finland Oy).

Pohjavesiputki

- 18 ← Putken tunnus
- 13.49 ← Pohjavesi N2000

Pohjaveden pinnan tasot nykytilanteessa /Pöyry Oy

Karttaote valtatieen tiesuunnitelman vaikutuksista pohjaveden pinnan tasoon. (Kuva: Pohjavesivaikutusten arviointi/Pöyry 2019).

Taajamavedet:

Alue kuuluu Sirppujoen keskiosan valuma-alueeseen. Sirppujoki purkautuu Uudenkaupungin rannikko-alueella Velhonveden – Ruotsinveden makeanvedenaltaaseen, joka on Uudenkaupungin ja sen teollisuuden tärkeä raakavesilähde.

Pääosalla kaava-aluetta sadevesi imeytetään maaperään. Alueella on tällä hetkellä vain yksi liiketontti, jolla on laajempi päällystetty paikoitusalue. Liikerakentamisen laajentuessa taajamavesien hallintakäytäntö nousee esille.

Nykyisellään hulevesiviemäri on rakennettu kaupungin keskustan alueella valtatie 8 pohjoispuolelle, sitä on suunniteltu laajennettavaksi Garpintien varteen. Hulevedet päätyvät viemäröinnin kautta Sirppujokeen.

3.1.4 Maanomistus

Suunnittelualan maa-alueesta kaupunki omistaa kiinteistön 400-419-3-162 (Impilä), 400-402-1-7 (Riihimäki) ja 400-419-6-104 (Hallimäki), muut maa-alueet kuuluvat yksityisille tai yrityksille.

3.2 Suunnittelutilanne

3.2.1 Kaava-aluetta koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtioneuvosto hyväksyi uudet tarkistettavat valtakunnalliset alueiden käyttötavoitteet 14.12.2017 ja ne tulivat voimaan 1.4.2018.

Maakuntakaava

Loimaan seudun, Turun seudun kehyskuntien ja Vakka-Suomen maakuntakaava on vahvistettu Ympäristöministeriössä 20.3.2013. Aluetta koskevat seuraavat maakuntakaavan merkinnät ja määräykset:

- **Työpaikka-alue/kohde TP 902**

Valtakunnallisesti, maakunnallisesti tai seudullisesti merkittävien julkisten ja yksityisten palvelujen sekä aluerakenteen tai liikenteellisen sijainnin kannalta keskeisten, tilaa vievien toimitilakeskittymien ja ympäristöhäiriötä aiheuttamattomien teollisuustoimintojen alue. Sisältää myös pienehköjä asuntoalueita. Suunnittelumääräys: Alueelle ei saa sijoittaa uutta asumista, jos sille kohdistuu ympäristöhäiriötä.

- **V Vesihuoltolinja**
- **vt/r: Valtatie, valtakunnallisesti merkittävä runkotie.** Suunnittelumääräys: Muulla maankäytöllä ei saa haitata runkotien palvelutasoa.
- **Eritasoristeys**
- **kt: Kantatie.**

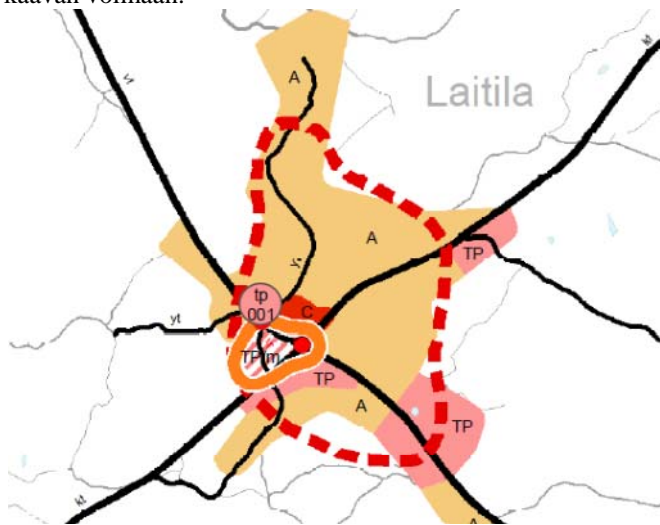

Ote maakuntakaavasta.

Vaihemaakuntakaavat

Luonnonarvojen ja -varojen vaihemaakuntakaavan laadinta käynnistettiin maakuntavaltuuston päätöksellä 7.12.2015, vaihemaakuntakaava on ollut luonnoksena nähtävillä 26.3.- 27.4.2018. Asemakaavan muutosalueella on geologinen nähtävyys (suuri kivi valtatie vieressä).

Varsinais-Suomen taajamien maankäytön, palveluiden ja liikenteen vaihemaakuntakaava on hyväksytty maakuntavaltuustossa 11.6.2018 ja maakuntahallitus määräsi kokouksessaan 27.8.2018 vaihemaakuntakaavan voimaan.

Ote vaihemaakuntakaavasta.

Liikenneyhteyksien kehittäminen: Valtatiellä 8 Laitilassa on erityinen taajamien maankäytön ja liikenteen yhteensovittamistarve. Pohjoinen eritasoliittymä tulee toteuttaa valtakunnallinen maisema-alue huomioiden ja eteläinen eritasoliittymä kaupunkikuvaan sopivana, tilaa säästävänä ratkaisuna. Vaihemaakuntakaavassa on esitetty tähän liittyen Erik Sorolaisen tie merkinnällä yhdystie tai pääkatu, eli katua voi jatkossa kehittää kehäväylänä. (Kaavaselostus 6.7.4).

Suunnittelualuetta koskevat merkinnät ja määräykset:

TP TYÖPAIKKATOIMINTOJEN ALUE / KOHDE. Valtakunnallisesti, maakunnallisesti tai seudullisesti merkittävien julkisten tai yksityisten palvelujen, työpaikkatoimintojen, toimitilakeskittymien ja ympäristöhäiriöitä aiheuttamattomien teollisuustoimintojen alue. Sisältää myös pienehköjä asuntoalueita. **Suunnittelumääräys:** Alueelle ei saa sijoittaa uutta asumista, jos sille kohdistuu ympäristöhäiriöitä.

--- TAAJAMATOIMINTOJEN KEHITTÄMISEN KOHDEALUE. Valtakunnallisesti, maakunnallisesti tai seudullisesti merkittävä, ensisijaisesti kehitettävä, seudullista palveluverkkoa vahvistava alue.

Suunnittelumääräys: Alueen vetovoimaisuutta tulee parantaa turvaamalla alueen palvelut maankäyttöä kehittämällä ja edistämällä palvelujen kestävästä saavutettavuudesta. Asemapaikkojen yhteydessä alueen maankäyttö ja liikenneverkko suunnitellaan ja mitoitetaan paikallisjuna-liikenteen toimintaedellytyksiä suosivaksi ja matkaketjuja tukevaksi. Alueen kehittämisessä tulee turvata luonto-, kulttuuriympäristö- ja maisema-arvot sekä yhtenäisten virkistysalueiden ja ekologisten yhteyksien jatkuvuus.

□ VÄHITTÄISKAUPAN KEHITTÄMISEN KOHDEALUE. Valtakunnallisesti, maakunnallisesti tai seudullisesti merkittävä vähittäiskaupan alue.

Suunnittelumääräys: Alueelle voidaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa osoittaa merkitykseltään seudullisia vähittäiskaupan suuryksiköitä tai keskittymiä. Keskustahakuisen erikois-tavarakaupan seudullisten suuryksiköiden toteuttaminen on mahdollista Raision Mylly – Hauninen – Kunikoja eteläosan, Turun Itäharju – Biolaakson ja Kaarinan Piispanristin alueilla ja edellyttää joukkoliikenteen ja kevyen liikenteen hyvää saavutettavuutta ja ympäristön laatua parantavaa kehittämistä. Kaupan mitoitus alueittain on osoitettu erillisessä taulukossa.

vt/kt VALTA- TAI KANTATIE

● UUSI ERITASOLIITTYMÄ

VAIHEMAAKUNTAKAAVAN YLEISMÄÄRÄYKSET:

- Pääteiden rinnakkaisväylien tarve tulee tutkia ja niiden sijainti sekä ympäröivän maankäytön kytkeytyminen tulee ratkaista jatkosuunnittelun yhteydessä.

- Seudullisesti merkittävän erillisen päivittäistavara-kaupan suuryksikön alaraja on kuntien keskustaajamien kaupunki- ja taajamatoimintojen kehittämisen kohdealueilla: Turussa, Kaarinassa ja Raisiossa, Naantalissa, Liedossa, Ruskolla, Maskussa, Paraisilla, Loimaalla, Salossa, Uudessakaupungissa ja Laitilassa 6 000 k-m².
- Seudullisesti merkittävän päivittäis- ja erikoistavara-kaupan suuryksikön alaraja on kuntien keskustaajamien kaupunki- ja taajamatoimintojen kehittämisen kohdealueilla: Turussa, Kaarinassa ja Raisiossa 10 000 k-m². Naantalissa, Liedossa, Ruskolla, Maskussa, Paraisilla, Loimaalla, Salossa, Uudessakaupungissa ja Laitilassa 6 000 k-m².
- Seudullisesti merkittävän paljon tilaa vaativan erikoistavara-kaupan suuryksikön alaraja on kuntien keskustaajamien kaupunki- ja taajamatoimintojen kehittämisen kohdealueilla: Turussa, Kaarinassa ja Raisiossa 15 000 k-m². Naantalissa, Liedossa, Ruskolla, Maskussa, Paraisilla, Loimaalla, Salossa, Uudessakaupungissa ja Laitilassa 6 000 k-m².
- Maakuntakaavan seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan alaraja em. keskusten ja kaupunkikehittämisen ja taajamatoimintojen kohdealueiden ulkopuolella kaikilla kaupan toimialoilla on 4 000 k-m². Edellä mainitut alarajat ovat voimassa, ellei selvityksin muuta osoiteta. Merkitykseltään seudullisella vähittäiskaupan suuryksiköllä tarkoitetaan myös useasta myymälästä koostuvaa vähittäiskaupan aluetta/keskittymää, joka on vaikutuksiltaan verrattavissa merkitykseltään seudulliseen vähittäiskaupan suuryksikköön. Vähittäiskaupan suuryksiköiden mitoitus ja toteutus on suunniteltava siten, etteivät ne aiheuta merkittäviä haitallisia vaikutuksia kaupan palveluverkon tasapainoiselle kehittämiselle.
- KAUPAN MITOITUS: Vakka-Suomi, Laitila - keskustan laajennus 8 000 k-m²

Vaihemaakuntakaava kumoaa ja korvaa voimassa olevan maakuntakaavan:

- aktiivisen maankäytön aluevaraus- (A, C, TP, T, E, R) ja kohdemerkintöjä (at, c, km, t, t-kem, et) sekä niihin liittyvien/rajautuvien virkistys-, suojelu- ja maa- ja metsätalousvaltaisten alueiden aluevarausmerkintöjä (V, S, M, MRV)
- kaupunkikehittämisen kohdealue ja raideliikenteeseen tukeutuva taajamatoimintojen kehittämisen kohdealue kehittämisperiaatemerkinät.

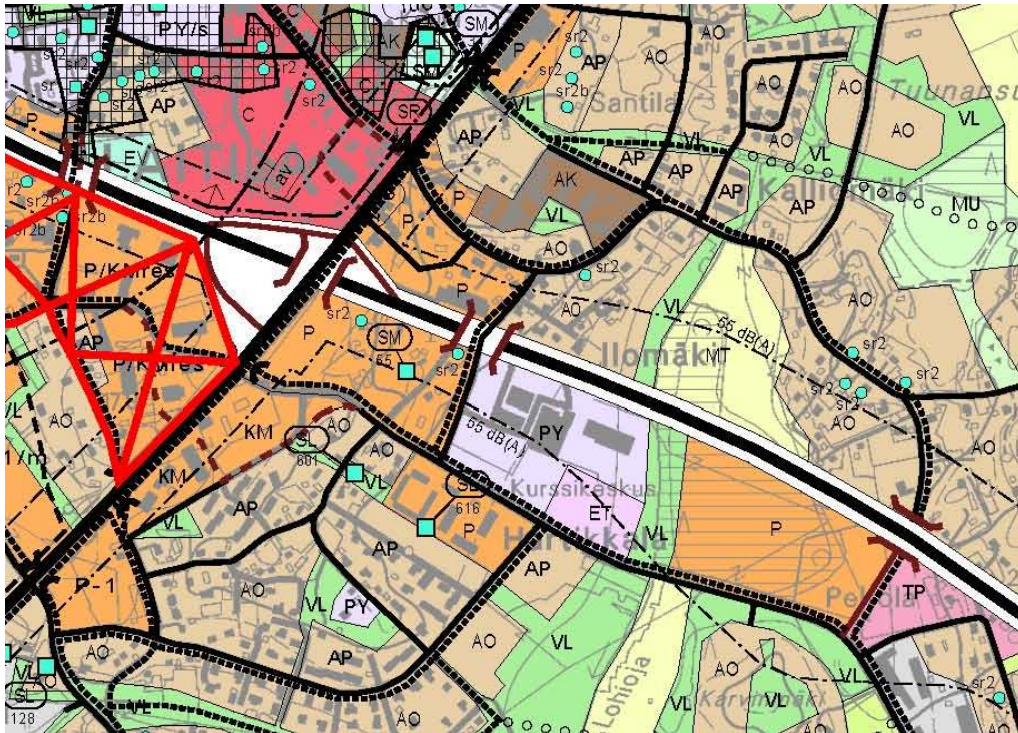
Liikenneverkon merkinnät yhdenmukaistetaan. Vaihemaakuntakaava korvaa kaavaselostuksen luvussa 6.7.6 erikseen luetellut merkinnät seuraavista maakuntakaavoista:

- Turun kaupunkiseudun maakuntakaava, vahvistuspäätös 23.8.2004
- Salon seudun maakuntakaava, vahvistuspäätös 12.11.2008
- Loimaan seudun, Turun kehyskuntien, Turunmaan ja Vakka-Suomen maakuntakaavat, vahvistuspäätös 20.3.2013.

Laitilan kohdalla: Tieluokan muutos: Laitilan kehätie (yt)

Yleiskaava

Laitilan Keskustan ja sen ympäristön osayleiskaava on kaupunginhallituksen päätöksen 17.8.2009 § 174 mukaisesti kuulutettu 4.11.2009 voimaan tulleeeksi. Suunnittelualueetta koskevat seuraavat yleis-kaavan merkinnät ja määräykset:

Ote yleiskaavasta.

P: Palvelujen ja hallinnon alue.

Alue varataan pääasiassa hallinnolle ja yksityisille palveluille kuten vähittäiskaupalle sekä muille palveluille, toimistoille ja työpaikoille.

sr2: Paikallisesti merkittävä rakennuskohde: Säilytettävä rakennus tai rakennusryhmä. Korjausten ja muutosten yhteydessä tulee rakennusten ja ympäristön rakennustaiteelliset, historialliset ja maisemalliset ominaispiirteet säilyttää. Uudisrakennukset tulee sovittaa huolellisesti olevaan rakennuskantaan. Rakennusta tai rakennuksen osaa tai kokonaisuuteen / pihapiiriin kuuluvaa rakennusta tai rakennuksen osaa ei saa purkaa ilman MRL 127 § mukaista rakennuksen purkamislupaa. Kohteet on luettu kaavaselostuksessa.

- Harrila (sr 2.97) Mansardikattoinen (korjaus: aumakattoinen) asuinrakennus. Asemakaavan säilyttämismerkintä. Asemakaava antaa mahdollisuuden rakennuksen siirtoon tulevalta tiealueelta.
- Kreulan kivinavetta (sr 2.98). Asemakaavan säilyttämismerkintä. Asemakaava antaa mahdollisuuden rakennuksen siirtoon tulevalta tiealueelta.

SM 55: Muinaismuistolain (295/1963) nojalla rauhoitettu kiinteä muinaisjäännös. (Hartikkalan kellari). Aluetta koskevista maankäyttösuunnitelmista on neuvoteltava hyvissä ajoin museoviranomaisten kanssa. Numero viittaa kohteen numerointiin kaavaselostuksessa. Alueella voi olla useita samaan kohteeseen luettavia esiintymiä. Pistekatkoviiva osoittaa alueen, jolle esiintymät sijoittuvat.

KM: Kaupallisten palvelujen alue, jolle saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikön.

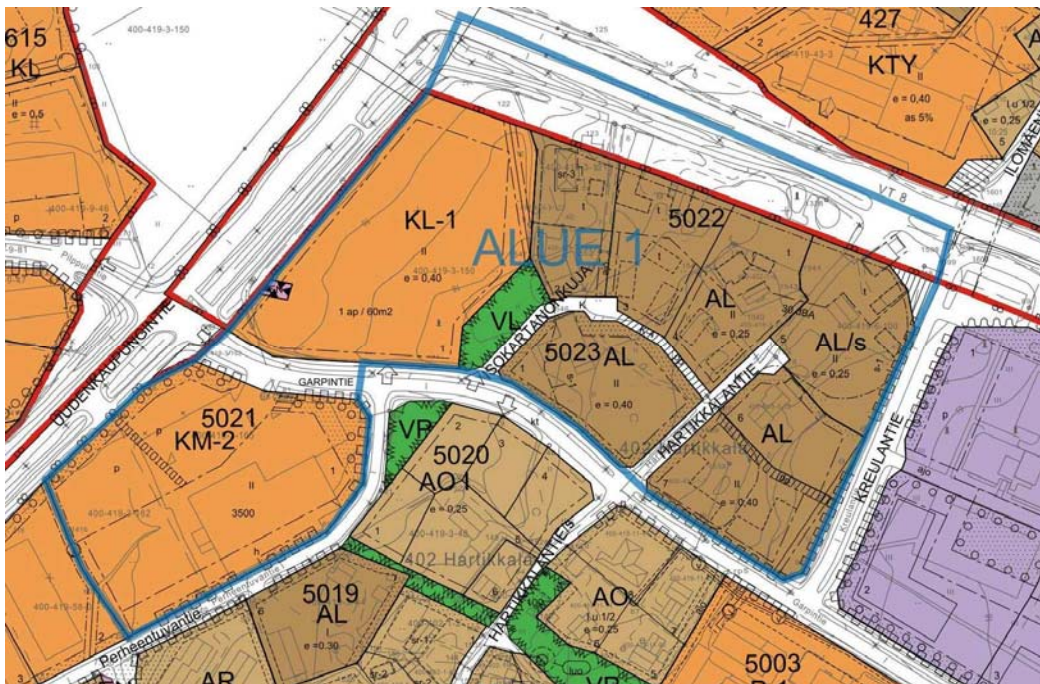
Alue varataan pääasiassa hallinnolle ja yksityisille palveluille kuten vähittäiskaupalle sekä muille palveluille, toimistoille ja työpaikoille. MRL 114 § mukaisen vähittäiskaupan suuryksikön sijoittaminen alueelle edellyttää sen käyttötarkoituksen osoittamisen asemakaavalla. Päivittäistavarakaupan sijoittaminen alueelle ja sen laajuuden määrittäminen edellyttävät erillistä asemakaavan selvitystä.

Kantatien ja valtatie risteyskseen on osoitettu uusi eritasoliittymä, ja Kreulantieltä Iilomäen-kujalle uusi eritasoristeys ilman liittymää. Kantatien ja valtatie ympäristö on melualueita.

Asemakaava

Korttelien 5022 ja 5023 sekä valtatie yleisen tien alueella on voimassa Keskustan 2. alueen asemakaavan muutos ja laajennus (KV 20.12.2004 § 68) (**Ote asemakaavasta liitteessä 1**). Suunnittelualueita koskevat seuraavat asemakaavamääräykset:

- **KL-1:** Liikerakennusten korttelialue. Alueella on sallittu polttoaineen jakelu ja huoltamo-toiminta. Tehokkuusluku $e=0,40$, kerrosluku II, autopaikkamitoitus: 1ap/60 m².
- **AL:** Asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialue.
- **/s:** Alue, jolla ympäristö säilytetään.
- **VL:** Lähivirkistysalue.
- **s-1:** Suojeltava alueen osa. Alueella on tehtävä arkeologinen inventointi.
- **sr-3:** Suojeltava rakennus. Rakennus voidaan siirtää.
- **t:** Rakennusala, jolle saa sijoittaa talousrakennuksen.
- Merkintä osoittaa, että alue on varustettava meluvallilla tai muulla melua estävällä rakenteella niin, että melutaso viereisellä korttelialueella/alueella saa olla korkeintaan 70 dBA.
- Merkintä osoittaa rakennusalan sivun, jonka puoleisten rakennuksen ulkoseinien sekä ikkunoiden ja muiden rakenteiden ääneneristävyyden liikennemelua vastaan on oltava vähintään 30 dBA.
- Kreulantien pääteessä katualuevaraus jalankululle ja polkupyöräilylle (Kulku bussipyöräkille).

Ote ajantasaisesta asemakaavojen yhdistelmästä.

Garpintien eteläpuolella on voimassa Korttelin 5021 asemakaavan muutos (KV 8.12.2008 § 89) (**Ote asemakaavasta liitteessä 2**).

KM-2: Liikerakennusten korttelialue, jolle saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikön tai paljon tilaa vaativan erikoiskaupan tiloja. Alueen kokonaisrakennusoikeus on 3500 kerrosalaneliö-metriä, josta päivittäistavara-kaupan yksikön koko saa olla enintään 1200 kem. Katoksia ja rakennelmia saa vähäisessä määrin rakentaa rakennusalan ulkopuolelle. Korttelialueen jalan-kulkualueet tulee järjestää yhtenäisinä kevyen liikenteen reiteiltä sisäänkäynneille. Pysäköinti-tilan on varattava vähintään 1 ap/40 kem. Asiakaspysäköinti ja huoltoliikenne on erotettava toisistaan. Rakentamisen ja paikoitusalueen kaupunkikuvalliseen kokonaisuuteen tulee kiinnittää huomiota. Alueella on ulko-varastointi kielletty. Perheentuvantien puoleiselle istutettava-alle tontin osalle tulee istuttaa ikivihreä pensasaita. Mainokset sijoitetaan rakennuksen yhteyteen ja niiden tulee liittyä rakennuksen arkkitehtuuriin. Rakennusmassaa tulee jäsentää, samanlaista julkisivua saa olla yhtäjaksoisesti enintään 30m. Rakennusmassaa tulee sopeuttaa esim. katosaiheilla ihmisen mittakaavaan. Yhtenä pääjulkisivumateriaalina tulee käyttää puuta tai vaihtoehtoisesti keltatiiltä. Rakennuksen värityksen tulee olla hillitty. Kattomuotona suositellaan käytettäväksi loivaa harja- tai lapekattoa.

Rakennusjärjestys

Laitilan rakennusjärjestys KV 18.3.2019, voimaan 10.5.2019.

Rakennuskiellot, suojelupäätökset

Alueella ei ole rakennuskieltoa eikä suojelupäätöksiä.

Pohjakartta

Suunnittelualueelle on laadittu asemakaavan numeerinen pohjakartta ETRS89-GK22 - järjestelmässä, N2000 –korkeusjärjestelmässä.

Luettelo laadituista selvityksistä sekä muusta suunnitteluaineistosta:

- Laitila 1900-luvulla; Alifrosti, Vehmas, 2002.
- Laitilan liikenneverkkoselvitys, Sito Oy, 2011.
- Valtatien 8 parantaminen Laitilan keskustan kohdalla, liikenteellinen selvitys, Tiehallinto/ Turun Tiepiiri, Ramboll Oy 2009
- Valtatien 8 tiesuunnitelma, A-insinöörit Oy, Varsinais-Suomen ELY-keskus 2012.
- Valtatie 8 Turku–Pori, yhteysvälin parantaminen Laitilan keskustan kohdalla, Meluselvitys Varsinais-Suomen ELY-keskus, A-insinöörit, 2011.
- Laitilan keskustan kehittämisselvitykset 2012 ja 2014, Arkk.tsto Anna-L. Nisu
- Valtatien 8 liikennejärjestelyt Laitilan kaupungin kohdalla, liikenteen ja maankäytön selvitys/ Ramboll, Varsinais-Suomen liitto, Varsinais-Suomen ELY-keskus 2015.
- Valtatien 8 parantaminen Laitilan keskustan kohdalla, aluevaraussuunnitelman luonnosvaiheen asiakirjat 2019-2020 / Pöyry Finland Oy.
- Rakennusinventointi: Laitilan täydennysinventointi, Varsinais-Suomen maakuntamuseo, Milla-Lotta Kemiläinen 2008.
- Rakennusinventoinnin täydennys, Arkk.tsto A.-L. Nisu 2021.

TIESUUNNITTELUN YHTEYDESSÄ TEHTYJÄ SELVITYKSIÄ

- Liikennelaskennat (vuonna 2017), liikennemääräennuste vuodelle 2040/Pöyry Finland Oy.
- Vt8- Saavutettavuustarkastelut, 12.2.2018
- Meluselvitys (päivä- ja yöajan), nykytilanne ja ennuste v. 2040, Pöyry Finland Oy
- Vt8 parantamisen pohjavesivaikutusten arvioiminen numeerisen virtausmallin avulla, 15.8.2019, Pöyry Finland Oy.
- Laitilan Hartikkalan alueen arkeologinen inventointi 2019, Maanala Oy/ Ville Laakso, Jasse Tiilikala.

4. ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

4.1 Asemakaavan suunnittelun tarve

Kaavamutoksen tarpeellisuus tuli ajankohtaiseksi Valtatien 8 muutossuunnitelmien käynnistyttyä uudelleen vuonna 2017. Tiesuunnitelmaa on muutettu aiempaan vuoden 2012 suunnitelmaan nähden mm. siten, että Garpintien liittymä pysyy paikallaan, valtatie ja kantatien eritasoristeys toteutetaan kiertoeritasoliittymänä ja ylikulkusiltaa Kreulantieltä Ilomäenkujalle ei toteuteta, myös liikennealueen aluevarauksiin on tullut muutoksia.

4.2 Suunnittelun käynnistyminen ja sitä koskevat päätökset

Asemakaavan muutostyö on käynnistetty Valtatien 8 tiesuunnitelman ollessa luonnosvaiheessa. Valtatien ja kantatien muutokset edellyttävät liikennesuunnitelmien huomioon ottamista asemakaavassa. Asemakaavan muutokset sisältyvät kaavoituskatsaukseen 2018.

4.3 Osallistuminen ja yhteistyö

4.3.1 Osalliset

1. Osallisia ovat alueen ja vaikutusalueen maanomistajat ja ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa sekä viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään.
2. Viranomaiset
 - Varsinais-Suomen ELY-keskus
 - Varsinais-Suomen liitto

- Varsinais-Suomen alueellinen vastuumuseo
 - Laitilan kaupungin lautakunnat ja valiokunnat
 - Varsinais-Suomen pelastuslaitos
 - Tukes
3. Yritykset/ Yhdistykset/ Seurat:
- Vakka-Suomen Voima Oy,
 - Laitilan Puhelin Osk,
 - Laitilan Lämpö Oy
 - Laitilan kaupunki, vesihuoltolaitos

4.3.2 Vireille tulo

Kaavamuutoksen vireille tulosta kuulutettiin 8.2.2019.

4.3.3 Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettely

Ajankohta	Suunnitteluvaihe
8.2.2019	Kuulutus kaavamuutoksen vireille tulosta ja Osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtävillä asettamisesta.
8.2.2019 lähtien	Osallistumis- ja arviointisuunnitelma nähtävillä kaupungin teknisellä osastolla viraston aukioloaikoina sekä kaupungin kotisivuilla.
4.2. – 5.3.2020	Kaavaluonnosvaiheen nähtävilläolo. Kaavaluonnosvaiheessa jätettiin 3 huomautusta.
9.4.-10.5.2021.	Kaavaehdotusvaiheen nähtävilläolo. Ehdotusvaiheessa jätettiin 1 muistutus.

Vastineet kaavaluonnosvaiheen huomautuksiin on LIITTEESSÄ 4. Tehdyt muutokset kaavaehdotuskarttaan on lueteltu selostuksen kohdassa 4.5.1.

Vastineet kaavaehdotusvaiheessa jätettyyn muistutukseen on LIITTEESSÄ 8. Kaavaehdotuksen nähtävilläolon jälkeen tehdyt muutokset on lueteltu selostuksen kohdassa 4.5.2.

4.3.4 Viranomaisyhteistyö

Ajankohta	Suunnitteluvaihe
8.2.2019	Kuulutus kaavamuutoksen vireille tulosta ja Osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtävillä asettamisesta.
16.10.2019	Kaavoituksen aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu.
4.2. – 5.3.2020	Kaavaluonnosvaiheen nähtävilläolo. Lausunto saapui Varsinais-Suomen ELY-keskukselta ja Varsinais-Suomen alueelliselta vastuumuseolta. Varsinais-Suomen Liitto katsoi että lausuntopyyntö ei antanut aihetta lausunnon antamiseen.
9.4.-10.5.2021.	Kaavaehdotusvaiheen nähtävilläolo, lausuntokierros

Vastineet kaavaluonnosvaiheen lausuntoihin on LIITTEESSÄ 4. Tehdyt muutokset kaavaehdotuskarttaan on lueteltu selostuksen kohdassa 4.5.1

Vastineet kaavaehdotusvaiheen lausuntoihin ovat LIITTEESSÄ 8. Kaavaehdotuksen nähtävilläolon jälkeen tehdyt muutokset on lueteltu selostuksen kohdassa 4.5.2.

4.4 Asemakaavan tavoitteet

4.4.1 Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet

Alueidenkäytön suunnittelun tavoitteet

Suunnittelussa tulee vuorovaikutteiseen suunnitteluun ja riittävään vaikutusten arviointiin perustuen edistää maankäyttö- ja rakennuslain 5§ mukaisten alueiden käytön suunnittelun tavoitteiden toteutumista alueella.

Maakuntakaava, vaihemaakuntakaava

Suunniteltava alue on osoitettu työpaikka-alueeksi. Alueelle ei tule osoittaa asutusta, jos sille kohdistuu ympäristöhäiriöitä. Valtatien ja kantatien risteykseen voidaan toteuttaa eritasoristeys.

Yleiskaava

Yleiskaava sallii vähittäiskaupan suuryksikön sijoittamisen korttelin 5021 alueelle. Vähittäiskaupan suuryksikön sijoittaminen alueelle edellyttää sen käyttötarkoituksen osoittamisen asemakaavalla. Päivittäistavarakaupan sijoittaminen alueelle ja sen laajuuden määrittäminen edellyttävät erillistä asemakaavan selvitystä.

Asemakaava

- LT- aluevarauksia muutetaan
- kevyen liikenteen reitistön yhtenäisyys varmistetaan.
- Linja-autopysäkin lähelle suunnitellaan liityntäpysäköintialue.
- Korttelialueiden rajauksia muutetaan uuden tiesuunnitelman mukaan
- Rakennusuojelumerkinnot poistetaan (Harrila, Kreulan navetta).
- Kenttälän ja Kreulan pihapiirien kulttuurihistoriallista arvoa tutkitaan.
- kiinteät muinaisjäännökset huomioidaan tarvittavin merkinnöin
- meluntorjuntamääräykset tarkistetaan valmistuneen melumallinnuksen pohjalta.
- Liikerakennusten korttelialueiden katuliittymät, kaavamääräysten tarkistus
- Vähittäiskaupan suuryksikköä koskevat lain kohdat ovat muuttuneet. Suuryksikön raja on muuttunut, uusi raja on 4000 k-m² (ennen 2000 k-m²).

Rakennettu kulttuuriympäristö

Hartikkalantie on vanha tieyhteys, joka on aiemmin liittynyt Iloäentiehen. Vanha Kruununvoudintie on alueelta kadonnut. Alueella on vanhoja Laitilan kylän kantataloja; Alinen-Perheentupa ja Kreula, sekä entinen Kruununvoudintalo (Harrila), Kenttälän pihapiiri sekä autioitunut Hartikkalan yksinäistalon kylätontti, joka on nyt rajattu kiinteäksi muinaisjäännökseksi arkeologisessa selvityksessä (Maanala oy 2019). Ennestään alueelta tunnettiin kiinteä muinaisjäännös Hartikkalan kellari. Valtatien muutoksen aluevaraus on laajenemassa valtatie viereen sijoittuvien vanhojen kantatalojen ja Harrilan alueelle. Alueella on kaksi suojeltavaksi merkittyä rakennusta, suojelumerkinnot poistetaan kaavamuutoksen yhteydessä. Vanhaa rakennuskantaa säilyy Kenttälän ja Kreulan pihapiireissä. Uudisrakentamisen tulisi sopia alueen historialliseen luonteeseen.

Liikenne

Tiesuunnitelma: Kaavamuutoksessa pohjaudutaan tiesuunnitelman luonnokseen (2019 -2020/Pöyry Oy) .

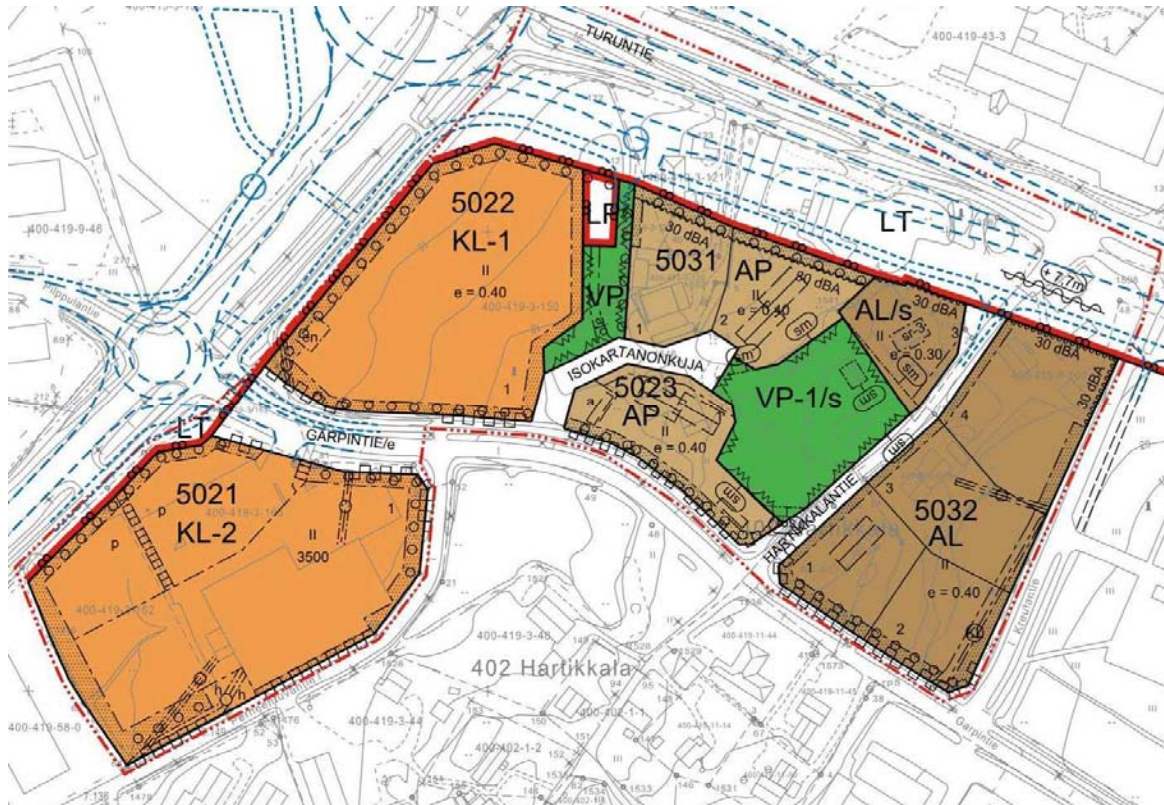
Joukkoliikenne: Liityntäpysäköintitarve huomioidaan valtatie rampin viereisen linja-autopysäkin läheisyydessä.

Kevyen liikenteen verkosto: Tiesuunnitelmassa on osoitettu kevyen liikenteen reitti valtatie viereen. Garpintie on varustettu kevyen liikenteen väylällä.

Erikoiskuljetusreitti: Garpintie on suunniteltu erikoiskuljetusreitiksi.

4.5 Asemakaavaratkaisun vaihtoehdot ja niiden kuvaus

4.5.1 Kaavaluonnos nähtävillä 4.2. – 5.3.2020

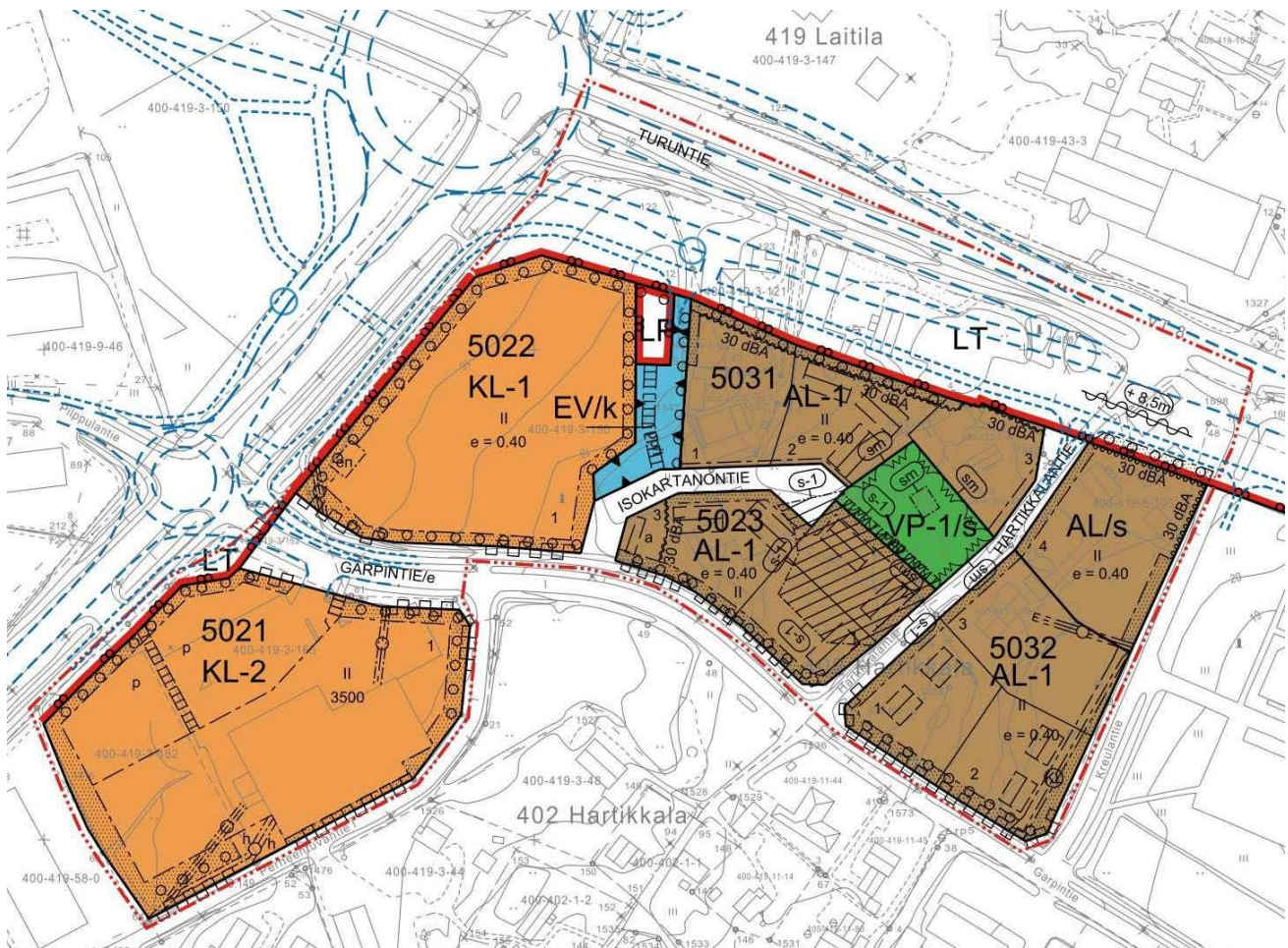

Ote nähtävillä olleesta kaavaluonnoskartasta.

Tehdyt muutokset kaavakarttaan kaavaluonnoksen nähtävillä olon jälkeen:

- KL-1 –korttelialueen kaavamääräyksen sisältöä on tarkennettu seuraavasti (alleiviivat kohdat uusia):
 - *Liikerakennusten korttelialue, alueella on sallittu myös polttoaineenjaku ja huoltamotoiminta.*
 - *Toiminnot ja rakentaminen tulee sijoittaa siten, ettei läheisille asuinkortteleille kantaudu melu- tai päästöhäiriöitä. Tarvittaessa melun ja päästöjen leviämistä asuinkorttelien suuntaan tulee ehkäistä suojaistutuksien tai -rakentein.*
- LT-alueelle sijoitettavan melusuojausten korkeus on tarkistettu (Aikaisemmin 7,7 m, nyt 8,5 m, korkeudet lasketaan valtatie tasausviivasta).
- VP-alue on muutettu **EV/k** –alueeksi, jonka kautta kulkuyhteys yleisen pysäköinnin alueelle muodostettu **pp/t**-yhteytenä.
- Isokartanonkujan nimi muutettu **Isokartanontieksi** ja linjausta on tarkennettu.
- Korttelien 5023 ja 5031 käyttötarkoitus (**AP**) muutettu asuin- ja liikerakennusten korttelialueeksi (**AL-1**), korttelialueiden rajauksia on muutettu. Korttelin 5032 tonttien 1-3 **AL** -merkintä on muutettu **AL-1** –merkinnäksi.
- **AL** -merkinnät on muutettu **AL-1** –merkinnäksi, kaavamääräyksen sisältöä on tarkennettu seuraavasti (alleiviivat kohdat uusia):
 - *Asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialue. Valtatien viereisillä tonteilla rakennukset tulee sijoittaa siten, että kullekin tontille muodostetaan melulta suojaisaa ulkoaluetta tontin sisäosiin. Liikerakentamisessa on huomioitava, että liiketoiminta ei aiheuta häiriötä asumiselle. Uudisrakentamisen tulee rakentamistavaltaan sopia Hartikkalantien varren pienimittakaavaiseen rakennuskantaan ja miljööseen. Uudisrakentamisella ja viheristutuksilla tulee muodostaa alueelle yhtenäinen kaupunkikuva.*
- **VP-1/s**-aluevarausta on supistettu ja osa kaavaluonnosvaiheessa **VP-1/s**- alueena olleesta alueesta on liitetty korttelin 5023. Osa arkeologisessa selvityksessä kartoitetusta historiallisen ajan Hartikkalan kylätontista on osoitettu **sm**-alueeksi ja korttelialueelle sijoittuva osa siitä on osoitettu **s-1** –alueeksi, jolla rakentaminen edellyttää muinaisjäännöselvityksen tekoa.
- Kenttälän pihapiirin **AL/s** –merkintä on muutettu **AL-1**:ksi ja asuinrakennuksen sr-3 –merkintä on poistettu, koska omistajat siirtävät rakennuksen vapaa-ajan rakennukseksi toiseen paikkaan.
- Kreulan asuinpihapiirin jäljelle jäävä osa on osoitettu **AL/s**-alueeksi (luonnosvaiheessa **AL**, voimassa olevassa kaavassa **AL/s**).
- Mainostornin enimmäiskorkeus on 12 m –määräys on siirretty yleismääräyksistä korttelimerkintöjen **KL-1**- ja **KL-2**- määräyksiin.
- Yleismääräyksiin korjaus: **AL** -korttelialueilla autoparkkoja järjestetään 1AP asuntoa kohden (aikaisemmin 2AP).

4.5.2 Kaavaehdotus nähtävillä 9.4. – 10.5.2021

Ote 9.4. – 10.5.2021 nähtävillä olleesta kaavaehdotuskartasta.

Tehdyt muutokset kaavakarttaan kaavaehdotuksen nähtävillä olon jälkeen:

- Isokarttanontien katualuetta levennetty Garpintien liittymän lähellä, näkemäalueet huomioitu liittymässä. Myös Hartikkalantien ja Garpintien liittymässä tarkistettu näkemäalueet; AL-1-aluetta hieman viistetty risteysalueella.
- LP-merkintää on täydennetty polkupyöräpysäköinnin osalta (**LP-1**): Yleinen pysäköintialue liityntäpysäköintiä varten. Alueelle varataan polkupyörän säilytyspaikkoja ja autopaikkoja. Polkupyöräpaikat sijoitetaan lähelle linja-autopysäkkiä, varustetaan sääsuojailla ja runkolukittavilla telineillä.
- **KL-1**- ja **KL-2** –määräyksiin lisätty: Polkupyöräpysäköintipaikat sijoitetaan rakennuksen sisäänkäynnin läheisyyteen.
- Yleismääräystä tarkennettu: Auto- ja polkupyöräpaikoitus järjestetään tontikohtaisesti.
- Suojaviheralueelle (**EV/k**) lisätty kevyen liikenteen väylä (**pp**), jolla kevyt liikenne ohjataan liittymätäpysäköintialueen ohitse.
- Valtatien ja kantatien eritasoristeyksen itälaita sijoittuu kaava-alueelle, merkintä lisätty (**e**: Eritasoristeyks).
- **LT**-alueelle jäävien kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten osalle on lisätty merkintä ja määräys: Purettava, kulttuurihistoriallisesti arvokas rakennus, joka tulee dokumentoida ennen purkamista. Dokumentointiaineisto tallennetaan alueelliseen vastuumuseoon. Käyttökelpoiset rakennusosat tulee toimittaa jatkokäyttöön. Rakennus puretaan tiesuunnitelman toteuttamiseksi.
- **AL/s**-määräystä täydennetty: Asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialue, jolla ympäristön ominaispiirteet säilytetään. Korttelialueella on kulttuurihistoriallisesti arvokasta rakennuskantaa, joka tulee pyrkiä säilyttämään. Uudisrakentaminen tulee suunnitella rakentamistavaltaan vanhaan rakennuskantaan soveltuvaksi.
- **AL/s**-korttelialueeseen sisällytetty korttelin 5032 tontti 3 (Lohimäki). (Aikaisemmin AL-1-aluetta).
- **AL-1** –määräykseen lisätty: Korttelin 5031 tontilla 3 oleva kulttuurihistoriallisesti arvokas asuinrakennus tulee ensisijaisesti säilyttää, ellei säilyttäminen ole mahdollista, rakennus tulee siirtää muuhun rakennukselle paremmin sopivaan paikkaan.

5 ASEMAKAAVAN KUVAUS

5.1 Kaavan rakenne

Asemakaavan muutoksella valtatie maantietalueen aluevarausta (LT-alue) laajennetaan Hartikkalan alueen suuntaan noin 18 – 24 metrin verran verrattuna voimassa olevaan asemakaavaan. Maantietalueen alle jäävät Harrilan asuinrakennus, Alinen –Perheentuvan pihapiiri ja Kreulan pihapiiristä valtatie puoleinen osa, jossa on kiviinavetta ja osa piharakennuksesta. Rakennussuojelumerkinnot näiden kiinteistöjen osalta poistetaan. Valtatie liikenteen melun torjumiseksi kaavaan on osoitettu paikka melusteelle Kreulan pihapiirin pohjoispuolelle, melusteen korkeus valtatie uudesta tasausviivan korosta tulee olemaan +8,5 m. Korttelialueiden toiminnoista aiheutuvien meluhäiriöiden torjuntaan on annettu ohjeita kaavamääräyksissä KL-1 ja AL-1. Edellisestä vuoden 2012 tiesuunnitelmasta poiketen Kreulantietä ei tulla yhdistämään ylikulkusillalla Ilomäenkujaan. Isokartanonkujan linjausta muutetaan, huomioiden KL-1 – alueen liikennöinti sekä pääsy liityntäpysäköintialueelle (LP-1). Arkeologisen selvityksen perusteella kartoitettu kiinteä muinaisjäännös Hartikkalan kellari on varustettu sm-merkinnällä. Hartikkalan yksinäistalon autioitunut kylätontti on osaksi osoitettu rauhoitetuksi kiinteän muinaisjäännöksen alueeksi (VP-1/s ja sm –merkinnät), mutta kylätontin lounaisosa on sisällytetty kortteliin 5023 ja varustettu merkinnällä s-1, sillä alueella rakentaminen edellyttää muinaisjäännöselvityksen tekoa. Koekaivauksia ei tehty kylätontin alueelta vuonna 2019 tehdyssä arkeologisessa selvityksessä. Korttelialueiden rajauksiin sekä käytötarkoituksiin on tehty tarkennuksia. Vähittäiskaupan suuryksikön raja on muuttunut, korttelin 5021 KM- merkintä on muutettu tästä syystä KL-2:ksi (rakennusoikeus 3500 k-m2).

5.1.1 Mitoitus

Asemakaavan muutosalue on laajuudeltaan 7, 8084 ha. Tilastolomake liitteenä (LIITE 7).

5.2 Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen

Tavoitteena on muuttaa asemakaavaa siten, että asemakaava mahdollistaa valtatie parantamisen ja eritasoristeyksien rakentamisen nyt laaditun tiesuunnitelmaluonnoksen mukaisesti. Valtatie tiesuunnitelma poikkeaa aikaisemmasta vuoden 2012 suunnitelmasta ja myös LT-aluevarausta on ollut tarve muuttaa aikaisemmasta. Valtatie eteläpuolelle on suunniteltu kevyen liikenteen reitti, KT/VT eritasoristeyksen muoto on muutettu eritasokiertoliittymäksi ja ylikulkusilta Kreulantieltä Ilomäenkujalle on poistettu suunnitelmasta. Alueella oleva Laitilan kylän kantataloihin kuuluva Alinen-Perheentupa ja entinen kruunuvoudintalo jäävät valtatie LT-aluevarauksen sisäpuolelle, myös Kreulan pihapiiristä osa jää LT-alueelle. Rakennuksia joudutaan purkamaan tai siirtämään muualle. Hartikkalan alueen maisema muuttuu huomattavasti. Uudisrakentamiselle on kaavamuutoksessa luotu edellytyksiä, aluetta voidaan kehittää asumisen ja liiketoiminnan alueena. Valtatie liikenteen meluntorjuntamääräykset perustuvat tiesuunnitelman meluselvitykseen. Valtatie tason laskulla on negatiivisia vaikutuksia pohjaveden korkeuteen, vaikutukset arvioidaan tarkemmin tiesuunnitelman yhteydessä.

5.3 Aluevaraukset

5.3.1 Korttelialueet

Asuin- ja liikerakennusten korttelialueet

- **(AL/S):** Asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialue, jolla ympäristön ominaispiirteet säilytetään. Korttelialueella on kulttuurihistoriallisesti arvokasta rakennuskantaa, joka tulee pyrkiä säilyttämään. Uudisrakentaminen tulee suunnitella rakentamistavaltaan vanhaan rakennuskantaan soveltuvaksi.
- **(AL-1):** Asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialue. Valtatie viereisillä tonteilla rakennukset tulee sijoittaa siten, että kullekin tontille muodostetaan melulta suojaisaa ulkoaluetta tontin sisäosiin. Liikerakentamisessa on huomioitava, että liiketoiminta ei aiheuta häiriötä asumiselle. Uudisrakentamisen tulee rakentamistavaltaan sopia Hartikkalantien varren pienimittakaavaiseen rakennuskantaan ja miljööseen. Uudisrakentamisella ja viheristutuksilla tulee muodostaa alueelle yhtenäinen kaupunkikuva. Korttelin 5031 tontilla 3 oleva kulttuurihistoriallisesti arvokas asuinrakennus tulee ensisijaisesti säilyttää, ellei säilyttäminen ole mahdollista, rakennus tulee siirtää muuhun rakennukselle paremmin sopivaan paikkaan.
 - Molemmilla korttelialueilla: kerrosluku II, tehokkuusluku 0,40.

Liikerakennusten korttelialueet

- **(KL-1):** Liikerakennusten korttelialue, alueella on sallittu myös polttoaineenjakelu ja huoltamotointi. Rakentamisessa tulee huomioida valtatie eritasoristeyjärjestelyjen johdosta muuttuvat maanpinnan korot lähiympäristössä. Toiminnot ja rakentaminen tulee sijoittaa siten, ettei läheisille asuinkortteleille kantaudu melu- tai päästöhäiriöitä. Tarvittaessa melun ja päästöjen leviämistä asuinkorttelien suuntaan tulee ehkäistä suojaistutuksin tai -rakentein. Uudisrakentamisen tulee sopia sijoitukseltaan ja rakentamistavaltaan valta- ja kantatie tiemaisemaan ja keskustan kaupunkikuvaan. Huomiota tulee kiinnittää myös kattomaisemaan, räystään yläpuoliset rakenteet tulee suunnitella ra-

kennuksen arkkitehtuuriin sopiviksi. Kattomuotona suositellaan käytettäväksi loivaa harja- tai lapekattoa. Rakennusmassaa tulee jäsentää, samanlaista julkisivua saa olla yhtäjaksoisesti enintään 30 m. Rakennuksen väriytyksen tulee olla hillitty. Korttelialueelle tulee istuttaa kasvillisuutta ja puustoa, huoltoalueet tulee maisemoida suojaistutuksilla. Korttelialueelle ei tule sijoittaa taajamakuvaan sopimattomia ulkovarastointialueita. Mainokset suositellaan sijoitettavaksi rakennuksen yhteyteen ja niiden tulee liittyä rakennuksen arkkitehtuuriin. Mainostornin enimmäiskorkeus on 12 m. Autopaikkoja tulee järjestää 1 ap / 40 rakennettua kerrosalaneliometriä kohden. Asiakaspysäköinti ja huoltoliikenne erotetaan toisistaan. Korttelialueen toteutuksessa on huolehdittava turvallisten jalankulkuyhteyksien järjestämisestä kevyen liikenteen reiteiltä ja autopaikotusalueelta rakennuksen sisäänkäynneille. Polkupyöräpysäköintipaikat sijoitetaan rakennuksen sisäänkäynnin läheisyyteen.

- **(KL-2):** Liikerakennusten korttelialue. Alueen kokonaisrakennusoikeus on 3500 kerrosalaneliometriä, josta päivittäistavara- kaupan yksikön koko saa olla enintään 1200 kem. Katoksia ja rakennelmia saa vähäisessä määrin rakentaa rakennusalan ulkopuolelle. Korttelialueen jalankulkualueet tulee järjestää yhtenäisinä kevyen liikenteen reiteiltä sisäänkäynneille. Pysäköintiin on varattava vähintään 1 ap/40 kem. Asiakaspysäköinti ja huoltoliikenne tulee erottaa toisistaan. Polkupyöräpysäköintipaikat sijoitetaan rakennuksen sisäänkäynnin läheisyyteen.

Rakentamisen ja paikoitusalueen kaupunkikuvalliseen kokonaisilmeeseen tulee kiinnittää huomiota. Alueella on ulkovarastointi kielletty. Perheentuvantien puoleiselle istutettavalle tontin osalle tulee istuttaa ikivihreä pensasaita. Mainokset sijoitetaan rakennuksen yhteyteen ja niiden tulee liittyä rakennuksen arkkitehtuuriin. Rakennusmassaa tulee jäsentää, samanlaista julkisivua saa olla yhtäjaksoisesti enintään 30m. Rakennusmassaa tulee sopeuttaa esim. katosaiheilla ihmisen mittakaavaan. Yhtenä pääjulkisivumateriaalina tulee käyttää puuta tai vaihtoehtoisesti keltatiiltä. Rakennuksen väriytyksen tulee olla hillitty. Kattomuotona suositellaan käytettäväksi loivaa harja- tai lapekattoa. Mainostornin enimmäiskorkeus on 12 m.

5.3.2 Muut alueet

Virkistysalueet

- **(VP-1/s):** Puisto. Alue on muinaismuistolailalla 295/1963 rauhoitetun kiinteän muinaisjäännöksen aluetta, mikä tulee huomioida puiston hoitotoissa. Alueelle osoitetun kevyen liikenteen väylän rakentaminen edellyttää muinaisjäännösselvityksen tekoa.

Erityisalueet

- **(EV/k):** Suojaviheralue. Alue on varattu kunnan tarpeisiin.

Suojaviheralueen kasvillisuudella ja puustolla ehkäistään melun leviämistä valtatie eritasoristeyksen suunnasta Hartikkalan alueelle ja muodostetaan suojavyöhyke KL-1 – ja AL-1 -alueen väliin. Ajotie liityntäpysäköintialueelle toteutetaan mahdollisimman kapeana ja jalankulku ja pyöräily ohjataan autopaikotusalueen ulkopuolelta.

Liikennealueet:

- **LT:** Maantien alue.
Alueelle on merkitty kolme rakennusta, jotka tulee dokumentoida ennen rakennusten purkamista. Dokumentointiaineisto tallennetaan alueelliseen vastuumuseoon. Käyttökelpoiset rakennusosat tulee toimittaa jatkokäyttöön. Rakennukset puretaan tiesuunnitelman toteuttamiseksi (*Koskee Harrilan ja Alineen-Perheentuvan asuinrakennuksia ja Kreulan kivinavettaa.*)
- **LP-1:** Yleinen pysäköintialue liityntäpysäköintiä varten. Alueelle varataan polkupyörän säilytyspaikkoja ja autopaikkoja. Polkupyöräpaikat sijoitetaan lähelle linja-autopysäkkiä, varustetaan sääsuojalla ja runkolukittavilla telineillä.

Suojelumerkinnot:

- **(sm) :** Alueen osa, jolla sijaitsee muinaismuistolailalla 295/1963 rauhoitettu kiinteä muinaisjäännös. Alueen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen ja muu siihen kajoaminen on muinaismuistolain nojalla kielletty. Aluetta koskevista toimenpiteistä ja suunnitelmista on neuvoteltava museoviranomaisen kanssa.
- **(s-1):** Alueelle rakentaminen edellyttää muinaisjäännösselvityksen tekoa.

Tekninen huolto/Energiahuolto: Johtokadut

- Maanalaisille johdoille ja kaapeleille on osoitettu johtokatualuevaraukset.
- Jatkosuunnittelun yhteydessä tulee taata sammutusveden saannin riittävyys kiinteistöjen kokoon mitoitettuna KL-1 ja KL-2 –alueilla.

Kulkuyhteydet :

- Hartikkalantien liittymä valtatielle poistetaan.
- Harrilan kiinteistön kulkuyhteys kevyen liikenteen väylän kautta poistetaan, kiinteistö jää LT-aluevarauksen alle.
- Valtatie eteläpuolelle tullaan rakentamaan uusi kevyen liikenteen väylä, joka korvaa nykyisen kevyen liikenteen väylän.
- Linja-autopysäkki siirtyy uuden valtatie rampin yhteyteen (Turun suunta). Rauman suunnan pysäkki sijoittuu eritasokiertoiliittymän toiselle puolelle.

5.4 Kaavan vaikutukset

5.4.1 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

Suhde ylempään kaavatasoon:

- Tiejärjestelyjen muutos noudattaa valtakunnallisia alueiden käyttötavoitteita, maakuntakaavoitusta sekä voimassa olevaa yleiskaavaa.
- Kaupan palvelujen sijoittamisessa pohjaututaan voimassa olevaan yleiskaavaan.

Suhde voimassa olevaan asemakaavaan:

- Korttelialueita supistetaan valtatie liikennealueen laajentuessa. Myös Isokartanontien linjausta muutetaan.
- arkeologisen selvityksen tarve (s-1-merkintä) rajataan osalle Hartikkalan autoituneen kylätontin aluetta.
- meluntorjuntamerkinnot (dBA) muutetaan meluestemerkinnoiksi, meluntorjunta-alueita supistetaan voimassa olevasta kaavasta.

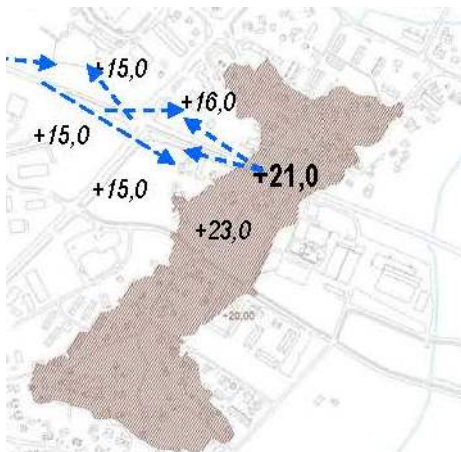
Yhdyskuntarakenne

- Eritasoristeykset, valtatie tason laskeminen sekä tiealueen laajeneminen ja liittymien poisto aiheuttavat aikaisempaa suuremman estevaikutuksen kaupunginosien välillä. Ajoneuvoliikenneyhteydet eri kaupunginosien välillä säilyvät.

Maisema/ kaupunkikuva (LIITE 5)

- Hartikkalan lähiympäristön maisema muuttuu merkittävästi. Eritasokiertoliittymän siltakansi (+21,7) tulee sijoittumaan suurin piirtein samalle korkeustasolle Hartikkalantien lähiympäristön maaston kanssa. Kiertoliittymä (ja ajoneuvoliikenne siinä) tulee siten ”lähemmäksi” ja näkyvämmäksi maisemassa verrattuna nykyiseen risteykseen, jonka korkotaso on noin +16.
- Valtatiealue jakaa Hartikkalan ja Ilomäentien varren ympäristön toisistaan aikaisempaa voimakkaammin.
- Valtatie tiemaisema muuttuu myös olennaisesti. Valtatie tasoa lasketaan alemmaksi, jolloin näkymät valtatieltä eivät avaudu paikkakunnan keskusta, vaan tiemaisemassa näkyvät valtatie pengeralueet, meluesteet ja siltarakenteet.
- Valtatie eritasoristeyksien siltakannelta ja valtatie rampeilta puolestaan avautuu näkymiä keskustaajamaan (erityisesti kiertoeritasoliittymässä), nämä näkymät tulevat olemaan uudenlaisia ja ne voivat parhaimmillaan tuoda uuden näkökulman paikkakunnan keskusta. Kaupunkirakenne, rakennusten kattomaisemat ja laajemmat maisemakokonaisuudet muodostuvat tällöin tärkeiksi maisemassa.
- Nykyiset viljellyt peltolaikut poistuvat ja valtatie 8 ja kantatie 43 risteuksen maisema muuttuu olennaisesti rakennetuksi ympäristöksi. Liikerakentamisella voidaan muodostaa myös maamerkki tärkeään liikenteen risteyskohtaan.

NYKYTILANNE:

+16,2 Valtatie korko.

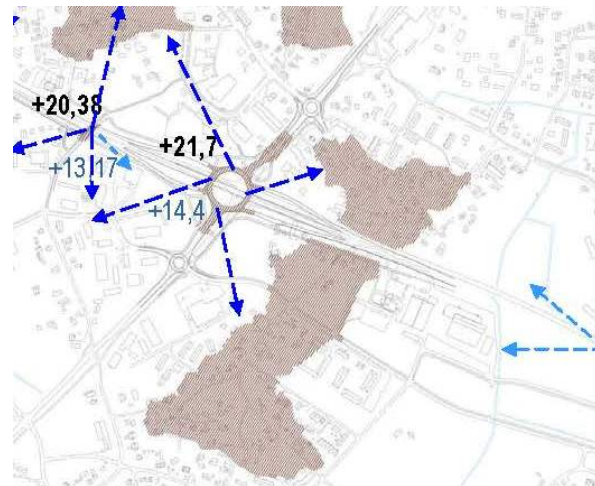
+15,0 Maanpinnan korko valtatie lähellä.

Alueet, jotka ovat +20,0 korkotasoa ylempänä.

--- Valtatieltä avautuvat näkymät keskustaajamaan nykytilanteessa.

VALTATIE MUUTOKSEN JÄLKEEN:

+21,7 Eritasoristeyksen sillan korkein korkotaso.

+14,4 Valtatie uusi korko.

Alueet, jotka ovat +20,0 korkotasoa ylempänä.

--- Valtatieltä avautuvat näkymät keskustaajamaan VT eritasoristeyksien toteuttamisen jälkeen.

--- Suppeahko näkömääkhta (ks. seuraavan sivun kartta)

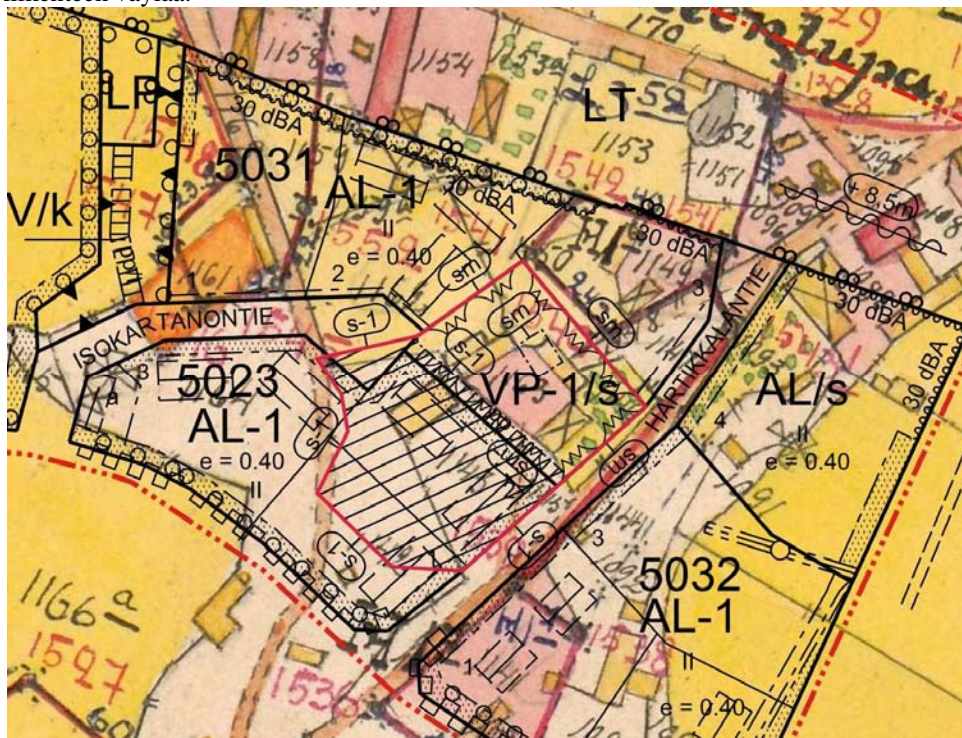
--- Risteysillioilta avautuvat näkymät.

Maastossa korkeustasoa +20 ylempänä olevat alueet ja keskeiset näkymäyhteydet valtatie tiemaisemassa.

Piirros kuvaa muutoksia näkymäyhteyksissä eritasoristeyksjärjestelyjen valmistuttua. Eritasoristeyksen silta tulee samaan tasoon Hartikkalan +20 ylempänä olevan maaston kanssa. Valtatie viedään leikkaukseen. Ks. myös LIITE 5.

Kulttuuriympäristö:

- Hartikkalan alue on vanhaa kulttuuriympäristöä, jossa ovat Kreulan ja Alinen-Perheentuvan kantatalot sekä entinen Kruununvoudintalo Harrila. Alueella on myös ollut Hartikkalan yksinäistalo. Hartikkalantie on ollut poikittainen tieyhteys vanhojen Turun ja Uudenkaupungin teiden välissä.
- Valtatien liikennealueen alle jäävät entinen kruununvoudintalo (sr-3 - suojelumerkintä poistetaan), Alinen-Perheentuvan pihapiirikokonaisuus (yksi Laitilan kylän kantataloista) ja Kreulan pihapiirin valtatie puoleinen osa, jossa on vanha kivi navetta vuodelta 1907 (sr-3 - suojelumerkintä poistetaan) sekä puu- ja sementtitiilirakenteinen piharakennus vuodelta 1920. Rakennuskohteet ovat paikallisesti arvokkaita. Maantien alueelle (LT) jäävät rakennukset joudutaan purkamaan tai siirtämään. Siirrettäville rakennuksille ei ole suunniteltu uutta sijoituspaikkaa. Muutos nykyiseen ympäristöön on suuri ja alueen historiallisia arvoja heikentävä. Suojelun (sr-3 -merkintä) purkaminen Harrilan asuinrakennuksen osalta perustuu kaupungin ja maanomistajan kanssa käytyihin neuvotteluihin, joissa todettiin, että valtatie rakentamisen jälkeen kiinteistön asumismukavuus ja kulttuurihistoriallinen arvo heikkenevät huomattavasti. Suojelumerkinnän poistamisen ja kaavamutoksen voimaantumisen jälkeen nämä rakennukset on mahdollista purkaa, siirto toiseen paikkaan ei ole enää velvoittava. Valtatie viereiset kiinteistöt kärsivät valtatie muutostöistä mm. liikennemelun ja päästöjen vuoksi, mutta myös maisemallisesti, kun valtatie tasoa lasketaan alemmaksi maastoleikkaukseen ja lähiympäristö muuttuu luonteeltaan valtatie tiemaisemaksi.
- Kenttälän pihapiirikokonaisuus valtatie vieressä on myös kulttuurihistoriallisesti arvokas, kiinteistön omistajat haluavat kuitenkin siirtää vanhan asuinrakennuksen toiseen paikkaan kesäasunnoksi, ja näin kaavaluonnoksessa ollut suojelumerkintä on asuinrakennuksen osalta poistettu.
- Kreulan pihapiiristä osa jää valtatie tiealueelle, korttelialueen puolelle jää vanhan maatalon talouskeskuksen historiallisia rakennuksia; asuinrakennus vuodelta 1956, sementtitiilinen piharakennus vuodelta 1920 ja puurakenteinen piharakennus vuodelta 1945, puutarha sijaitsee asuinrakennuksen lounaispuolella. Pihapiiri on kulttuurihistoriallisesti arvokas, se on osoitettu kaavassa AL/s-alueeksi, kuten voimassa olevassa asemakaavassa. Pihapiirin pohjoispuolelle LT -alueelle on suunniteltu melueste, joka tulee olemaan noin 3 m korkea mitattuna Hartikkalantien päätteen korkotasosta. Melusuojuksen lisäksi Kreulan pihapiirille on tarve tehdä suojaistutuksia ja -rakenteita valtatie puolelle.
- Hartikkalan yksinäistalon autioitunut kylätontti osoitetaan osaksi puistoalueeksi (VP-1/s) ja osaksi korttelialueeksi (AL-1). Puistoalueelle sijoittuva osa on osoitettu muinaismuistolailla rauhoitetun kiinteän muinaisjäännöksen alueeksi, kuten myös VP-1/s -alueella oleva Hartikkalan kellari. AL-1 -alueelle sijoittuva osa kartoitetusta kylätontin alueesta on varustettu s-1 -merkinnällä, sillä alueella on tehtävä uusi arkeologinen selvitys ennen rakentamista. Tämä koskee myös VP-1/s -alueelle sijoitettua kevyen liikenteen väylää.

Vertailemalla Laitilan usjakarttaa vuodelta 1925 nykyiseen pohjakarttaan voidaan havaita, että Hartikkalan yksinäistalon pihapiirin rakennukset sijoittuivat pääasiassa kylätontin koillisosaan, tämä alue on osoitettu sm-alueeksi ja VP-1/s -alueeksi. Karttaverailun mukaan kylätontin lounaisosassa on ollut vain yksi rakennus, tämä osa kylätontin alueesta on osoitettu kaavassa AL-1 -alueeksi ja s-1 -alueeksi. Kuvassa punaisella viivalla arkeologisen selvityksen mukainen muinaisjäännösalue Hartikkalan kylätontti. Kaavaehdotuskartta mustana usjakartan päällä.

Melun torjunta:

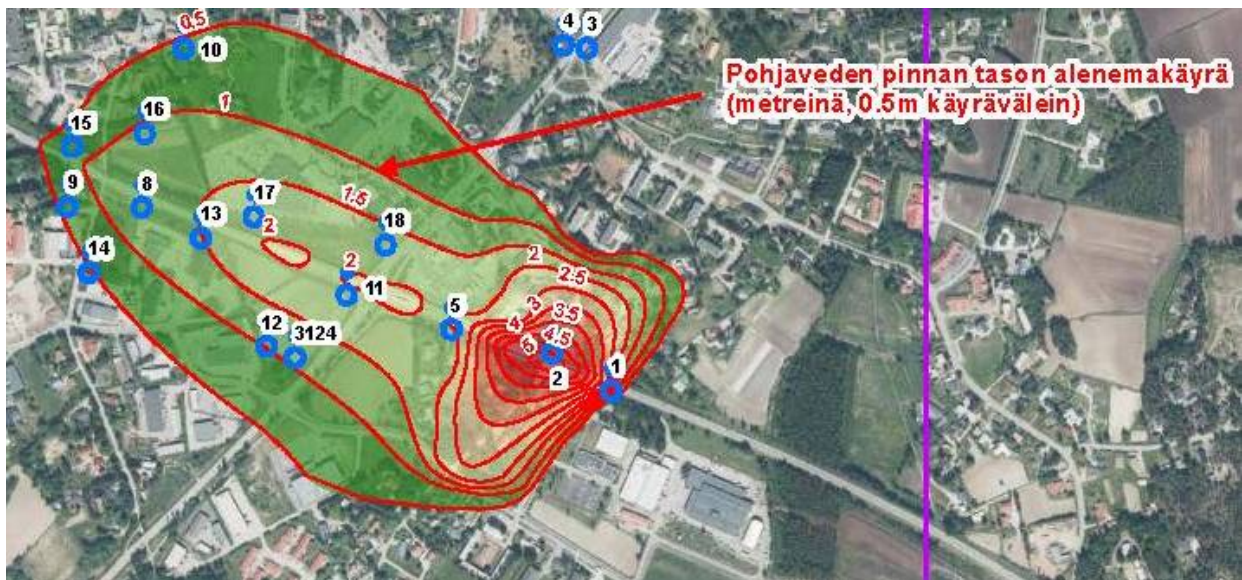
- Meluesteen yläreunan korkotaso 8,5 m lasketaan valtatie tasausviivasta. Valtatien tasausviiva tulee olemaan n. 15,3 – 15,5 tasossa Hartikkalantien pääteen kohdalla, joten meluaidan yläreuna tulee olemaan noin tasossa + 23,8 - +24. Maantaso Hartikkalantien pääteessä on nyt noin + 21 korkeustasossa. Meluste suojaa valtatie viereissä, meluesteen lähellä olevia kiinteistöjä.
- Melumallinnus on laskettu keskimääräisille liikennemäärille (KVL) ja saadut arvot edustavat keskimääräisiä äänitasoja. Lyhytaikaisia melutason piikkejä ei ole voitu saada selville, tästä syystä valtatie viereisillä korttelialueilla rakennusten ulkoseinärakenteelle on asetettu kaavassa 30 dB äänenieristysvaatimus.

Liikenne:

- Valtatielle päästään eritasokiertoliittymän kautta sekä pohjoisen eritasoristeuksen suuntaistasioliittymistä. Nykyiset tasoliittymät valtatielle poistetaan. Liikennemäärät kaupungin katuverkostossa tulevat muuttumaan ja pää- ja kokoojakatujen merkitys tulee kasvamaan.
- Kantatie varustetaan kiertoliittymillä, mikä hiljentää ajonopeuksia.
- Kevyen liikenteen verkosto tulee säilymään yhtenäisenä.
- Bussipysäkkien sijainti muuttuu, kaukoliikenteen pysäkit sijoitetaan eritasokiertoliittymän rampeille.
- erikoiskuljetusreitti viedään Garpintien – kantatien- Erik Sorolaisentien kautta (Kaavamääräys Garpintien katu nimessä: Garpintie /e).
- Liikenneturvallisuus kohenee eritasoristeysjärjestelyllä, kun tasoliittymät valtatielle poistetaan. Kevyelle liikenteelle toteutetaan alikulkuja (Kantatie) ja valtatie eritasosillat varustetaan kevyen liikenteen väylillä.

5.4.2 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön

- Alueelle ei ole tehty erillistä luontoselvitystä. Valtatie viereinen suurikokoinen siirtolohkare jää valtatie muutostöiden alle ja valtatie viereistä puustoa joudutaan poistamaan.
- Pohjavesivaikutusten arviointi -raportin (Pöyry 2019) mukaan valtatie rakentamistyöt tulevat aiheuttamaan pohjaveden pinnan laskua valtatie ympäristössä alueella Hartikkalan kohdalla aina Meijerintien kohtaan saakka. Eniten pohjaveden pinnan taso laskee Hartikkalan kaavamuutosalueella sijaitsevien havaintoputkien 1,2 ja 5 alueella, jossa havaitun luontaisen pohjaveden pinnan tason ja tien kuivatustason välinen etäisyys on suurin. Valtatie lähiympäristössä on joitakin käytössä olevia kaivoja. Maaperä Hartikkalantien molemmin puolin on moreenia ja moreenialueen laidoilla karkeaa hietaa. Hartikkalan alueella ei ole paaluperustettuja rakennuksia. Pohjaveden pinnan alenemisella ei ole negatiivisia vaikutuksia kantavalle maaperälle tehtyihin rakennusten perustuksiin. Pohjaveden pinnan alenemisella saattaa olla heikentäviä vaikutuksia kaivoveden muodostumiseen.

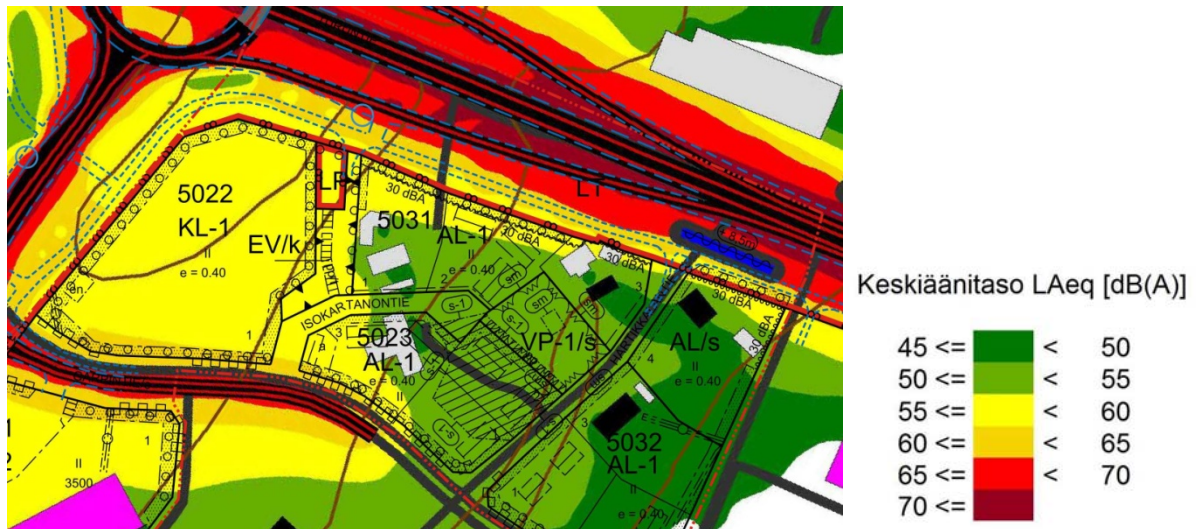

Karttaote valtatie tiesuunnitelman vaikutuksista pohjaveden pinnan tasoon. pohjaveden pinnan tason alenema on esitetty 0,5 m käyrävälein (Kuva: Pohjavesivaikutusten arviointi/Pöyry 2019).

5.4.3 Sosiaaliset vaikutukset

- Suurin muutos kohdistuu valtatie viereisiin kiinteistöihin ja niiden asuinviihtyvyyteen. Harrilan ja Alinen-Perheentuvan kiinteistöt jäävät kokonaan valtatie liikennealueelle, rakennukset joudutaan purkamaan tai siirtämään muualle. Kreulan pihapiirin valtatie puoleinen osa jää valtatie liikennealueelle ja kiviavetta ja osa talousrakennuksesta joudutaan purkamaan. /siirtämään muualle. Pihapiirin kohdalle rakennetaan meluseinä, joka suojaa pihapiiriä valtatie liikennemelulta. Melusuojan lisäksi pihapiirin kohdalle on kaavamuutoksessa osoitettu istutettava alue, jonka on tarkoitus toimia suojavajöhykkeenä pihapiirin ja uuden kevyen liikenteen väylän ja valtatie tiemaiseman välissä.

- Valtatien tasoa lasketaan alemmaksi ja Hartikkalan kohdalla maastoleikkaus muodostaa osaltaan melusuojan, liikenteen melua tulee kuitenkin kantautumaan valtatie rampeilta ja eritasoristeyksen siltakannelta sekä valtieltä idän suunnasta. Valtatie vieressä AL-1-alueilla uudisrakentaminen tulee sijoittaa siten, että tontille muodostetaan melulta suojaisaa aluetta (AL-1 –kaavamääräys).
- Eritasoristeyks tulee olemaan noin tasossa +21,7, jolloin se nousee maisemassa nykyistä paljon selvemmin esille ja saattaa tuntua olevan maisemallisesti lähempänä kuin aikaisemmin.
- Valtatie tasoa lasketaan alemmaksi tasoon +14,50 - +15,50 Hartikkalan kohdalla, maisemallinen muutos on merkittävä.
- Melumallinnus on laskettu keskiäänitasona keskimääräiselle liikennemäärälle (liikennemäärä ennuste vuodelle 2040/KVL), joten ajoittaisia melupiikkejä mallinnuksessa ei ole saatu selville. Valtatie vieressä korttelialueiden valtatie puoleisilla reunoilla ulkoseinän rakenteelle on osoitettu 30 dB ääneneristysvaatimus.

Kaavaehdotuskartan suhde melumallinnuksen tietoihin (ennustetilanne). Korttelin 5023 länsilaita sekä korttelin 5031 pohjoislaita altistuvat melulle. Korttelissa 5023 autokatos tai -talli rakennetaan suojaamaan asuintonttia ja korttelissa 5031 uudisrakennukset tulee sijoittaa siten, että tonttien sisäosat muodostuvat suojaisiksi (Melumallinnus /Pöyry 2019).

5.4.3 Ilmastovaikutukset

Ilmastonmuutosta hillitsevät toimet

Kaavamuutoksella varaudutaan valtakunnalliseen hankkeeseen valtatie 8 parantamiseen.

Negatiivisia vaikutuksia:

- liikennejärjestelyjen muutokset pidentävät erikoiskuljetusten (ylikorkeat kuljetukset) liikennöintireittiä.
- raskaan liikenteen pääsystä taajamasta päätieverkkoon on huolehdittu, ajoreitit muodostuvat hieman nykyistä pidemmiksi, mutta samalla turvallisemmiksi.
- Liikennejärjestelyjen vaikutuksia paikalliselle ajoneuvoliikenteelle: Eritasoristeykset toisaalta parantavat ja nopeuttavat paikallisia ajoneuvoliikennedyhteyksiä valtatie poikki, toisaalta joissakin kohdin ajoreitit pidentyvät mm. tasoliittymien poistuessa ja tonttiliittymien siirtyessä.
- Sähköautojen (tai vetyautojen) lisääntyessä, liikenteen päästöt vähentyvät. Kaavaehdotukseen ei ole sisällytetty määräyksiä sähkölatauspisteiden toteuttamisesta.
- Joukkoliikenne: Keskustan nykyisen matkahuollon saavutettavuus valtatie suunnasta heikkenee, liikennöinti valtatieltä Kaukolantielle muodostuu nykyistä pidemmäksi, tällä on todennäköisesti vaikutusta linja-autoreittien suunnitteluun, matkahuollon siirtäminen liikenteellisesti paremmin toimivaan paikkaan voi tulla ajankohtaiseksi. (Tämä on huomioitu kaavamuutosalueessa 2, matkahuollon toimintamahdollisuudet vaikuttavat koko taajamaan).

Positiivisia vaikutuksia:

- Kaavamuutos koskee olemassa olevaa keskustaajamaa, kaavamuutos edistää eheytyvän yhdyskuntarakenteen tavoitteen toteutumista.
- Kevyen liikenteen verkosto on kattava ja sitä eheytetään edelleen. Kevyen liikenteen liikenneturvallisuudesta on huolehdittu.
- Joukkoliikennepysäkeille pääsy ja liityntäpysäköinti on huomioitu kaavaehdotuksessa.
- Keskustaajaman eri osat (valtatie ja kantatie jakamana) ovat keskenään yhteydessä ja erilaiset toiminnot ovat hyvin saavutettavissa kevyelle liikenteelle sekä ajoneuvoliikenteelle.

- Kaava-alue on kaukolämpöverkostossa / pienin toimenpitein liitettävissä. Kaukolämpö tuotetaan tällä hetkellä pääasiassa (95%) uusiutuvilla polttoaineilla (Laitilan Lämpö Oy).
- Uudisrakennukset ja piha-alueet voidaan suunnata lämpimään ilmansuuntaan päin, koska valtatie sijaitsee alueen pohjoispuolella. Näin mm. aurinkoenergian hyödyntäminen on mahdollista.
- Tuulienergiaa voidaan hyödyntää rakennettuun ympäristöön soveltuvilla tuuliturbiineilla. Tuuliturbiini on mahdollista sijoittaa esim. mainostornin yhteyteen.
- Alueen uudisrakentaminen on mahdollista toteuttaa puusta, kaavaehdotus ei kuitenkaan sisällä määräyksiä puurakentamisesta.

Ilmastonmuutokseen sopeutuvat toimet: Sään ääri-ilmiöiden huomioon ottaminen:

- Rankkasateet: Hulevesien hallinta ja rankkasadetilanteiden huomioon ottaminen on sisällytetty kaavaehdotuksen yleismääräykseen, määräys koskee KL-1- ja KL-2-alueita, joilla on /rakennetaan laajoja hulevettä synnyttäviä pintoja. KL-1- ja KL-2 –alueilla maaperä on karkeaa hietaa. Asuin- ja liikerakennusten tonteilla (AL) sadevedet imeytetään maaperään, maaperä on imeytykseen sopivaa moreenia.
- Auringon paahde, kuumuus: Auringon paahde voidaan suojautua puuistutuksin (lehtipuut rakennuksen eteläpuolelle, jolloin varjostusvaikutus ajoittuu kesäaikaan). Rakennusteknisin ja arkkitehtonisin keinoin kuumuudesta voidaan suojautua mm. räystäsrakentein (pitkät räystäät), huonejärjestelyin ja rakennuksen asemoinnin avulla, läpätalon tuuletusmahdollisuuksin ja suojaamalla ikkunat auringonpaahdeelta
- Tuulisuus: Tuulet voimistuvat avoimilla alueilla. Eritasokiertoliittymän silta ja rampit muodostavat laajempia avoimia alueita, nämä alueet ovat alttiita koville tuulille. Tuulisuutta voidaan vähentää tienvarsi-istutuksien avulla ja siltakannen kaiderakentein (Tiesuunnitelmaan liittyvässä ympäristösuunnitelmassa huomioon otettava).

5.5 Ympäristön häiriötekijät

Melu Valtatien liikenteen melu kasvaa ajonopeuksien nostamisen ja liikennemäärän kasvun myötä. Melua torjutaan melusteellä, joka sijoittuu Hartikkalantien päätteen kohdalle. Melumallinnuksella on selvitetty keskimääräiset melutasot laskettuna ennustetuille liikennemäärille vuonna 2040. Selvityksessä ei saada tietoon yksittäisiä tai ajoittaisia melupiikkejä. Liikennemelu saatetaan kokea häiritsevämpänä.

Pohjavesi Valtatien rakentamistyöt tulevat aiheuttamaan pohjaveden pinnan laskua alueella Hartikkalan kaavamuu-alueella. (vrt. *Pohjavesivaikutusten arviointi/Pöyry 2019*). Pohjaveden pinnan alenemisella saattaa olla epäedullisia vaikutuksia kaivoihin sekä hienojakoiselle maapohjalle perustetuille rakennuksille ja paaluperustetuille rakennuksille. Hartikkalan alueella maaperä Hartikkalantien molemmin puolin on moreenia ja moreenialueen reunoilla karkeaa hietaa. Pohjaveden pinnan alenemisen vaikutuksia on selostettu tiesuunnitelman selostuksessa (s.52-53).

5.6 Kaavamerkinnät ja –määräykset

Liitteenä kaavakartta sekä kaavamääräykset.

5.7 Nimistö

Isokartanonkuja muutetaan ISOKARTANONTIEKSI.

6 ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

6.1 Toteutusta ohjaavat ja havainnollistavat suunnitelmat

Laitilan kaupungin rakennusjärjestys. Valtatien tiesuunnitelma ja siihen liittyvä ympäristösuunnitelma.

6.2 Toteuttaminen ja ajoitus

Asemakaavamääräyksen (Purettava rakennus) mukaan kiinteistön 400-419-3-121 Harrila asuinrakennus, kiinteistön 400-419-3-150 Alinen-Perheentupa asuinrakennus ja kiinteistön 400-419-6-100 Kreula ki-
vinavetta tulee dokumentoida ennen rakennuksen purkamista ja dokumentointiaineisto tulee toimittaa
alueelliseen vastuumuseoon (Turun museokeskus). Rakennusten käyttökelpoiset rakennusosat tulee toi-
mittaa jatkokäyttöön. Rakennukset puretaan tiesuunnitelman toteuttamiseksi.

Asemakaavan muutos tullaan toteuttamaan maanomistajan tarpeiden mukaisesti kaavamuutoksen tultua
lain voimaiseksi. Melusuojaukset toteutetaan valtatie muutoksen toteuttamisen yhteydessä.

6.3 Toteutuksen seuranta

Rakennustarkastaja tarkkailee toteutusta rakennuslupa-asioiden yhteydessä.

Helsingissä 22.1.2020, 29.3.2021, 12.4.2021, 30.8.2021
Anna-Liisa Nisu, arkkitehti YKS-412

LIITTEET

- 1 Ote voimassa olevasta asemakaavasta korttelien 5022 ja 5023 alueella.
- 2 Ote voimassa olevasta asemakaavasta korttelin 5021 alueella.
- 3 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma.
- 4 Kaavaluonnosvaiheen vastineet.
- 5 Maisemallisia vaikutuksia.
- 6 Rakennusinventoinnin täydennys, 2021.
- 7 Tilastolomake
- 8 Kaavaehdotusvaiheen vastineet
- 9 Kaavaehdotuskartta tiesuunnitelmalla A4